

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 19

Penktadienis, Gegužės (May) 11, 1962, Toronto, Ontario

M E T A I XXXI

Nusiginklavimo Pasitarimą "Remia" Žvanginimu Ginklais Visam Pasauli

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos ne juokais "remia" nusiginklavimo pasitarimą Genevoje. Tuo metu, kai atstovai Genevoje tariaisi dėl nusiginklavimo, Jungtinės Valstijos žvangina ginklais po visą pasaulį.

Pacifike amerikiečiai paleido iš submarino raketą su atominė bomba, kuri nulėkus toli sprogo atmosferoje. Tai buvo jau penkta bomba atmosferoje.

Atėnuose, Graikijoje, JAV atstovai pažadėjo NATO jėgoms penkis submarinus, iš kurių galima šaudyti raketas su atominėmis bombomis. Kol kas tie submarinai bus amerikiečių kontrolėje, bet karo metu jie būtų atiduoti NATO komandos žinion.

Linkui Pietų Azijos siunčia karo laivus, pakrautus tankais ir kitais ginklais, kurie gali būti panaudoti prieš Azijos liaudies jėgas, kovojančias prieš savo diktatorių. Tai esą dalis JAV globalinio militarinio pasiruošimo pastoti kelią "agresijai".

Antrojo pasaulinio karo laivai buvo paversti ginklų ir amunicijos sandėliais ant vandens ir priskirti prie Septyntosios flotilos.

Išrodytu, kad tai daroma numatant reikalą panaudoti Pietiniame Vietname, kur diktatoriaus Diemo režimui pavojus nemažėja, nors amerikiečiai vis aktyviau dalyvauja prieš liaudies jėgas. Laivai gali padėti JAV jėgoms, kurios išsikėlė Pietiniame Vietname, kad išgelbėtų Diemo režimą.

Naudojami helikopteriai ne tik kariuomenei perkelti, bet ir ginklams nunešti į kovos laukus. Su 1963 metais šios priemonės būsiančios padidintos 300 procentų.

Ginklų ir amunicijos krovimas gerai matomas iš pranešimo, kad Europoje 1961 metais spalio mėnesį buvo padėta atsargon 150,000 tonų. Septintoji armija Europoje buvo padidinta iki 275,000 vyrų.

Toks tai pasiruošimas netarnauja nusiginklavimo deryboms ar taikai. Tai aiškus pasiruošimas karui.

Tarybų Lietuvoje neseniai lankėsi Čekoslovakijos nacionalinio didvyrio Julijaus Fučiko našlė Gusta Fučikova. Ji čia susitiko su įmonių darbininkais, žurnalistais, studentais, susipaži-

no su Vilniaus ir Kauno įžymybėmis.

Nuotraukoje: Gusta Fučikova svečiuose pas Vilniaus Valstabinio V. Kapsuko vardo universiteto studentus.

Komunistų Partija Paryškina Nusistatymą

TORONTO. — Kanados Komunistų Partija, savo pareiškime praėjusią savaitę, paryškino savo nusistatymą linkui Naujos Demokratinės Partijos.

Ji sako, kad buvęs susidariusis įsitikinimas, kad komunistai palaikys tik tuos NDP kandidatus, kurie atsirubė žiuoja nuo tos partijos vadovybės savo politika. Tai esą neteisinga.

Komunistai turį palaikyti NDP kandidatus visur, kur nėra komunistų, kad tokiu būdu padėjus sulaužyti kapitalistinių partijų monopoliją.

Įsimitis galinti būti tik tokiais atsitikimais, jeigu NDP kandidatas pasirodytu labai reakcingas.

KKP nori, kad kuo daugiau opozicijos būtų išrinkti senosioms kapitalistų partijoms.

WASHINGTON. — Valstybės departamentas vėl atsikreipė į Indiją, Ghaną ir kitas neutralias valstybes raginant "suprasti mūsų reikalą" ir nesipriešinti atominų bombų sprogdinimams.

Dief Tyrinės Taksų Sistema

LONDON, Ont. — Premjeras Diefenbakeris, kalbėdamas rinkiminiame mitinge, žadėjo paskirti komisiją ištyrimui taksavimo sistemos. Kiek iš to tyrinėjimo bus naudos, tačiau, jis nepasakė. Greičiausiai rezultatai bus tokie, kad taksai dar padidės.

Liberalų lyderis, kalbėdamas St. Catherine's, pranešė, kad bedarbių skaičius per sekančius porą metų padidės bent 34 procentais, žinoma, jeigu vėl bus išrinkti konservatai.

Liberalai sieksią pasaulinės prekybos sistemos, tokiu būdu apeinant Europos bendros rinkos klubą.

Visokių pažadų šiandien žmonės girdi. Kitiems tur būt net galva sukasi beklaušant.

WASHINGTON. — Kongresmanas W. Hays išskėlė faktą, kad JAV moka algą Kongo kabineto nariams ir kitiems valdininkams po tris tūkstančius dolerių į mėnesį.

Daugelyje Šalių Įvyko Streikai ir Sukilimai

Pranešimai iš įvairių šalių pastaruoju laiku pasakoja kovingus streikus, demonstracijas ir net sukilimus daugelyje Vakarų šalių.

Netikėtai kovingas streikas įvyko Ispanijoje tarp angliakasių. Juos palaikydami demonstravo tūkstančiai studentų.

Portugaliją supurtė labai kovingos demonstracijos. Diktatorius Salazaras griebsi žiauriausių priemonių prieš demonstrantus.

Venezueloje buvo sukilę marinai prieš diktatorių. Apie 500 marinų, vadovybėje kapitono Jesus Molina, stovėję Carupano bazėje, buvo pakėlę ginklą prieš valdžią, bet didesnių jėgų spaudžiami išsisklaidė. Lyderis kapitonas Molina buvo sumintas, bet daug jo marinų pabėgė.

Sakoma, kad sukilėliai bu-

vo simpatingi Kubos lyderiui Kastrui. Matomai jie tikėjosi, kad sukilimas išsiplės po visą šalį.

Valdžia, iš savo pusės, tuoju pravedė kratas ir sukėlė kairiųjų lyderius. Girisia, kad buvę rasta pas juos ir ginklų.

Neramumai reiškiasi eilėje kitų Lotynų Amerikos šalių. Diktatoriai laikosi, bet jų režimai braška nuo žmonių opozicijos.

Anglijoje įvyko kovingos demonstracijos prieš nuklines bandymus. Keliose vietose mitinguose darbiečių lyderiai negalėjo kalbėti, kadangi klausytojai nesutiko su jų pozicija, teisančia JAV.

Darbiečių lyderis, kalbėdamas Glasgowe, demonstrantų prieš nuklines bombas prispirtas, neteko lygsvaros ir pradėjo šaukti: "Eikit į Kremlių ir šaukit tenai".

Jis bandė sukelti įspūdį, kad tikrai komunistai ir jų simpatikai protestuoja prieš ginklavimąsi ir ruošimąsi karui. Pykčio apimtas, jis rėkė, kad tie "neurotikai" nepastos kelio.

Laosiečiai Išvijo Dešiniųjų Jėgas

VIENTIANE. — Kairiųjų jėgos išvijo iš Nam Tha miestelio dešiniųjų kariuomenę, kuri tenai dar vis laikėsi. Miestelis randasi tik 20 mylių nuo Kinijos sienos. Tokiu būdu kairieji likvidavo dešiniųjų lizdą toli šiaurėje.

Su dešinišiais veikė 12 amerikiečių patarėjų, kurie buvo išgabenti helikopterių.

Jungtinių Valstijų autoritetai sako, kad dešinieji kalti už tai. Jie išprovokavę kairiuosius ir tokiu būdu užsitraukę nelaimę ant savo galvos.

Dešinieji vis atsisako susitarti su kairiaisiais ir neutraliaisiais dėl sudarymo koalicinės vyriausybės. Kai kam kyla įtarimas, kad juos su laiko JAV patarėjai, nors JAV viešai stovi už sudarymą koalicinės vyriausybės.

Italijos Prezidentu Išrinktas A. Segni

ROMA. — Galų gale Italija turi prezidentą. Bet reikėjo net 9 balsavimų, kol vienas kandidatas surinko reikiamą skaičių balsų. Prezidentu išrinktas Antonio Segni, 71 metų amžiaus krikščionis demokratas, buvęs premjeras.

Rinkėjų buvo 856. Per pirmą balsavimą taip pasidalino, kad nei vienas negavo didžiumos. Įdomu, kad per pirmą balsavimą komunistų kandidatas gavo 200 balsų. Paskui komunistai permetė balsus Saragatui, bet per 9 balsavimus Saragatas išėjo antroji vietoj su 334 balsais, kai Segni gavo 443 balsus.

Saragatas, kaip žinia, yra dešinis socialdemokratas.

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito viešai pripažino, kad Jugoslavija yra priversta įvesti griežtesnę partijos kontrolę.

Visoki spekuliantai ir, savanaudžiai pasinaudojo valdžios mikštumu ir pastatė šalies ekonomiją į keblią padėtį.

Iš Kanados Gyvenimo

Dėl Naujų Čiepy

Toronto ir apylinkių sveikatos departamentas praneša, kad jis, vadovybėje Dr. A. R. J. Boyd ir Dr. Wm. Mosley, planuoja praveisti masinį imunizavimą žmonių nuo taip vadinamo vaikų paralyžiaus (poliomyelitis) pradedant gegužės 7 dieną.

Sabino oraliniai čiepai nuo poliomieličio yra pagaminti Connaught Medical Research Laboratorijų ir dabar prieinami visuomenei per Ontarijos Sveikatos Departamentą. Čiepai teikiami veltui.

Kiekvienas vyras, moteris ir vaikas (virš 3 mėnesių amžiaus) turėtų įsičiopyti Sabino čiepais. Neturintieji trijų mėnesių amžiaus kūdikiai nečiopijami šiais čiepais, nes manoma, kad tokia amžiuje čiepai nesėkmingi.

Tie, kurie jau turėjo Saliko čiepus, taip pat turėtų imti Sabino čiepus nuo vaikų paralyžiaus, nes šie čiepai sutvirtina anuos ir tokiu būdu dar labiau apsaugo nuo to pavojaus. Bet svarbiausia, tai kad imtų Sabino čiepus tie, kurie neturėjo jokių.

Sabino čiepai apsaugo nuo trijų rūšių virusų. Jie nuryjami pavidale kelių lašų. Jų skonis kaip sirupo. Nenaudojamos jokios adatos ar kokie kiti instrumentai. Jie imami per burną.

Klinikos bus atdaros nuo gegužės septintos ir teiks čiepus veltui visą gegužės mėnesį. Paskui tos klinikos nebus atdaros iki rudens, kada bus duodama antra doza. Čiepai administruojami tik per šias klinikas, operuojamas lokaliųjų sveikatos departamentų.

Klinikos veiks vyriausiai pradinėse mokyklose, tad bus prieinamos visiems savo apylinkėse.

Vaikai bus aprūpinti čiepais laike pamokų. Dėl tų, kurie nesilanko mokyklose, bus specialės klinikos.

Vaikai parsineš iš mokyklų kortas, kurias tėvai turės pasirašyti. Pasirašykite ir sugrąžinkite mokytojams nieko nelaukdami. Suaugusieji pasirašys tokias kortas atsilankę į klinikas dėl suaugusiųjų.

Milijonai žmonių įvairiose žalyse buvo įčiopyti šiais per burną imamais Sabino čiepais. Nėra pranešimų, kad kas būtų susirgęs dėl to. Šių čiepų saugumas yra užtikrintas Connaught Medical Research Laboratorijų ir Nacionalio Sveikatos ir Pagalbos Departamento.

Įčiopyjant visus gyventojus galima apsaugoti visus

nuo poliomieličio ligų. Ir viskas, ko iš žmonių reikalaujama, tai kelių minučių jūsų laiko.

Tad apsidrauskit visi nuo to pavojaus įsičiopydami.

Dėl platesnių informacijų galima skambinti: Miss M. Cahoon, HO. 5-4645 dienos metu arba PL. 7-7700 vakarais.

MASKVA. — Antrame raunde tarptautinėje Čaikovskio vardo muzikos kompeticijoje pirmą vietą atsiėjo filadelfietė pianistė Susan Starr. Ji dar turi "nugalėti" rusų pianistą Vladimira Aškenazį, kad laimėtų pirmą prizą.

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko
Žema kaina —

Aukšta kokybė
Veltui apkainavimas

OL. 5-6451

Toronto

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria
aktų nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
ekaudėjimas. Pritaiko aki-
nius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. NO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens
nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius
skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias maistas Geras pasirinkimas įvairių lietu-
viškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas. LI. 4-6917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido

Kanados lietuvių Palantos parašytų

Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš
Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyve-
nim. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakan'iems 5 egzempliorius ar
daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, dau-
gumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00
kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesu-
grąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už
kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiunti-
mo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val.
vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius
naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant
paštu naudoti knygos numerį.

TRYS SESERYS. A. Čechovas. Knygoje telpa aprašymas
apie autoriaus dramaturgiją ir teatrą, taipgi keturio-
lika scenos veikalų. Knyga 468 puslapių. Knygyne
Nr. 82 ir 83.

TREJI METAI. A. Čechovas. Knyga 332 puslapių ir joje
telpa aštuonios apysakos. Knygyne Nr. 84.

IVANAS RŪSTUSIS. V. Kostylovas. Romanas. Pirmo
dalis. Knyga 492 puslapių. Knygyne Nr. 85, o antros
dalis Nr. 86.

KERSTAS. A. Čechovas. Knygoje telpa 63 apysakaitės.
Knyga 444 puslapių. Knygyne Nr. 87.

A. PUSKINAS PROZA. Knyga 516 puslapių. Joje tel-
pa Velionės Bielkino penkios apysakaitės ir dešimt
A. Puškino apysakų. Knygyne Nr. 88.

ZUVĖDRA. N. Biriukovas. Apysaka. Knyga 448 puslapių.
Knygyne Nr. 89.

AUDRŲ PAGIMDYTI. N. Ostrovskis. Apysaka. Knyga
216 puslapių. Knygyne Nr. 90.

PIRMIEJI DŽIAUGSMAI. K. Fedinas. Apysaka. Knyga
376 puslapių. Knygyne Nr. 91 ir 92.

ZEMĖ ŽYDI. V. Safonovas. Knyga 504 puslapių. Joje
telpa keliasdešimt įdomių publicistinių bei mokslinių
straipsnių. Knygyne Nr. 93.

AUDRA. Vilis Laciš. Trijų dalių romanas. Knyga 632
puslapių. Knygyne Nr. 94.

JAUNESNIOJO SŪNAUS GATVĖ. L. Kasilis ir M. Po-
lianovskis. Apysaka. Knyga 620 puslapių. Knygyne
Nr. 95.

MORTENAS RAUDONASIS. Martin Anderson Nekse.
Apysaka. Knyga 464 puslapių. Knygyne Nr. 96.

SUSITIKIMAS. V. Koževnikovas. Joje telpa 58 apysakai-
tės - apsakymai. Knyga 408 puslapių. Knygyne Nr. 97.

ZANAS KRISTOFAS. R. Rolland. Apysaka. Knyga 270
puslapių. Knygyne Nr. 98.

ANTPUOLIS. L. Tolstojus. Knygoje telpa keturios apy-
sakos - pasakojimai ir iš kunigaikščio užrašų aprašy-
mas. Knyga 440 puslapių. Knygyne Nr. 99.

VAIKYSTĖ. L. Tolstojus. Autobiografinis aprašymas.
Knyga 404 puslapių. Knygyne Nr. 100.

PROZA. M. Lermontovas. Knygoje telpa autoriaus trumpa
biografija ir dešimt apysakų - apsakymų. Knyga
448 puslapių. Knygyne Nr. 101.

SOFĖ. L. Leonovas. Apysaka. Knyga 364 puslapių. Kny-
gyne Nr. 102.

AUKŠTŲJŲ SIMONIŲ LIKIMAS. I. Simonaitytė. Mažo-
sios Lietuvos buities romanas. Knyga 344 ir kita lai-
da 428 puslapių. Knygyne Nr. 103 ir 104.

PRAEITIES SEŠELIAI. A. Upytis. Apysaka. Knyga 364
puslapių. Knygyne Nr. 105.

PRIESAUKA. F. Gladkovas. Apysaka. Knyga 156 pusla-
pių. Knygyne Nr. 106.

DRAUGYSTĖ. K. Marukas. Knygelėje telpa 10 apysakai-
čių. Knygelė 104 puslapių. Knygyne Nr. 107.

CEMENTAS. F. Gladkovas. Apysaka. Knyga 328 pusla-
pių. Knygyne Nr. 108.

MAKARO SAPNAS. V. Korolenko. Joje telpa dešimt apy-
sakaitių - apsakymų. Knyga 368 puslapių. Knygyne
Nr. 109.

TARYBŲ LIETUVOJ

Degė žemė po Priešo Kojomis

Buvusių partizanų susitikimas Merkinėje

Susitiko buvę kovos draugai — "Dainavos" ir "Šarūno" būrių partizanai, ryšinininkai. Atmintina diena. Lygiai prieš 20 metų, balandžio 22 dieną, netoli Merkinės įsikūrė "Dainavos" partizanų būrys, ir jo kovotojai prisiekė kovoti prieš hitlerinius okupantus.

Karštai spaudžia rankas draugas draugui. Turi ką prisiminti buvę "Dainavos" būrio radiškai — Birštono sanatorijos darbuotojai Stasys Briedis ir Pedagoginio instituto rektorius Vytautas Uogintas, karštai sveikinasi buvęs "Šarūno" būrio kulko-svaidininkas — Varėnos MMS darbininkas Mikas Marčiulaitis ir buvęs girininkas, dabar Švenčionių rajono milicijos skyriaus viršininko pavaduotojas Kazys Tatulis. Čia ir Bronius Žmuidzinavičius, buvęs "Šarūno" būrio komsargas, dabar partijos Lazdijų rajono komiteto sekretorius ir Bronius Daraškevičius, žemės kio akademijos tarnautojas. Iš Šilutės į Merkinę atvyko buvęs "Dainavos" partizanų būrio vadas Juozas Barauskas. Susitiko "Dainavos" kovotojai Bais Maliauskas ir Julius Barauskas — dabar pensininkai.

Erdvi Merkinės vidurinės mokyklos salė. Susirinko moksleiviai, kolūkiečiai, darbininkai. Kalba generolas majoras J. Macijauskas. Jis pasakoja apie Lietuviškosios divizijos kovų kelią. Jo žodžiai skiriami narsiems kovotojams — "Dainavos" ir "Šarūno" būrių partizanams.

— Sunku rasti tinkamą padėkoms žodį tiems žmonėms, kurie padėjo, rėmė mūsų kovą. — kalba "Dainavos" būrio vadas J. Barauskas.

Jis pasakoja apie puikius žmones, kurie rėmė partizanų kovą, padėjo jiems.

Kalba buvęs partizanas, žemės ūkio akademijos prorektorius Juozas Olekas. Jis prisimena kritusius partizanus Justiną Šunską, Oną Tamulevičiūtę, Leoną Gembicką, pasakoja apie kuklią Dainavos moterį nuo Daugų Stanevičienę — partizanų ryšininę, kuri neteko kovoje artimųjų, buvo persekiojama, bet padėjo partizanams.

Jonas Žukauskas — šaltkalvis. Prieš 20 metų jis buvo jauniausias "Dainavos" būryje. Todėl jam ir prigijo "Jonuko" slapyvardis. Dabar jis pasakoja apie kovas, apie didelį partizanų herojiškumą.

Degė žemė po okupantų kojomis. Nuo partizanų minų lėkdavo į orą hitlerininkų ešelonai. Kova vyko visoje Lietuvoje. Susirinkusieji susidomėję išklause Tarybų Sąjungos Didvyrio Broniaus Urbonavičiaus pasakojimą apie Kosto Kalinausko vardo būrio partizanų kovų kelią.

Anelė Vaicekavičienė — "Dainavos" — "Šarūno" — "Marginio" būrio kovotoja. Tada ji buvo žinoma slapyvardė — Valė Pušaitė. Ji buvo ir pagrindinio Kauno miesto ir apskrities komjaunimo komiteto sekretorė. Ji pasakoja apie Tarybų Sąjungos Didvyrį Hubertą Borisą, apie tai, kaip jaunimas padėjo kovose.

Laisvė iškovota didelių aukų kaina. Ir susirinkusieji dar kartą prisimena tas piktadarybes, kurias padarė darbo žmonėms buržuaziniai nacionalistai, vokiškieji okupantai.

Kalba Stasys Švėgžda, Merkinės vidurinės mokyklos mokytoja Zita Vidūnaitė, Julius Zalnerauskas. Kritę kovotojai, kaip gyvi, atgimsta jų kalbose.

Skamba karšti pionieriško sveikinimo žodžiai. Iki širdies gelmių jie sujaudina kovos draugus. Merkinės vidurinės mokyklos moksleivė pionierė Stasė Ališauskaitė užtikrina, kad jos kartos jaunimas užaugs tokiais žmonėmis, kokiais nori matyti Tarybinė vyriausybė ir Komunistų partija.

Susitikime dalyvavo ir kalbėjo "Tiesos" redaktorius, buvęs LKP Pietų srities komiteto sekretorius Henrikas Zimanas.

Susitikimas baigėsi. Buvę kovos draugai, "Dainavos" ir "Šarūno" būrio partizanai, vyksta į karių kapus. Prie paminklo padėdami vainikai, kuriuose ilsisi Dainavos partizanai Jonas Razma, Juozas Gavanauskas.

Mokyklos salėje įvyko didžiulis koncertas. Jį atliko Merkinės mokyklos moksleiviai ir mokytojai. Sekmadienio vakare buvę tarybiniai partizanai, komunistai - pagrindininkai Varėnos rajono kultūros namuose susitiko su miesto gyventojais.

V. Miklaševičius

Plečiasi Likėnų Kurortas

Likėnų kurorte išdygo naujas šimto vietų gydomas korpusas. Jame įrengtos erdvios, šviesios patalpos, vandentiekis, centrinis apšil-

Tarybų Lietuvos pramonės įmonės palaiko glaudžius ryšius su didvyriškąja Kubos. Iš Klaipėdos uosto laivai gabena į Havaną mašinas ir įrengimus, pagamintus respublikos ir šalies gamylose.

Lietuvos cukraus fabrikai iš Kubos gauna cukraus pusfabrikačius. Vien tik tai Kap-

suko ir Panevėžio cukraus fabrikuose šiemet perdirbta apie 5 tūkstančius centnerių Kubos cukraus.

Nuotraukoje: Kapsuko cukraus fabriko laboratorijos darbuotoja Vida Vitkauskaitė tiria cukraus pusfabrikačius, gautus iš tolimosios Kubos.

Modernus Baldų Skyrius Šilutėje

Šilutės baldų ir medžio apdirbimo kombinate stoji rikiuotė naujas virtuvinių ir medicininių baldų skyrius.

Tai erdvus ir modernus skyrius, aprūpintas naujausia technika. Jame įrengta konvejerinė linija baldams padengti nitroemaliu, kurią pagamino Kauno laivų remonto įmonė. Sumontuotos našios staklės, pastatyti liftai produkcijai paduoti iš vieno aukšto į kitą. Baldų gamyba pagrindiniai konvejerizuota. Mašinų skyriuje paruoštos detalės liftu pakeliamos į antrąjį aukštą, į surinkimo skyrių. Iš čia baldai patenka į konvejerinę liniją, kurioje nudažomi ir išdžiovinami. Po to jie liftu nuleidžiami į gatavos produkcijos sandėlį.

Darbininkų patogumui skyriuje įrengti persirengimo ir higienos kambariai, dušai. Atidaromas technikos kabinetas.

Pirmąją produkciją šiais metais išleis naujas mechanizuotas taros skyrius. Bus konvejerizuotas bei mechanizuotas darbas piovimo skyriuje ir užbaigtas statyti pagalbini korpusas.

Kauno "Inkaro" kombinato teritorijoje išaugo naujas gamybinis korpusas. Jame įsikurs techninių gumos dirbinių skyrius, kuris gamins dirželius magnetofonams, gumuotus diržus linų perdirbimo fabrikams, detales dulkių siurbliams, melžimo agregatams, kuliamosioms mašinoms.

dymas.

Šiemet Likėnų kurorte galės gydytis ir ilsėtis dvigubai daugiau žmonių, negu iki šiol.

Ultragarsinis Regulatorius

Svarbus prietaisas baigiamas gaminti Kauno Politechnikos instituto ultragarso problemine laboratorijoje. Tai ultragarsinis impulsinis koncentracijos regulatorius. Elektroninis prietaisas gali atlikti net tris įvairias funkcijas — išaiškinti tirpalo koncentraciją, palaikyti ją pastovia ir parinkti reikalingą koncentracijos dydį.

Pagrindinius regulatoriaus derinimo darbus auto — laboratorijos vadovas, fizikos — matematikos mokslų kandidatas E. Jaronis, asistentas A. Ribikauskas, inžinierius V. Domarkas ir ketvirtosios kurso studentas K. Kundrotas užbaigs artimiausiomis dienomis.

Vienas Seniausių

Kiekvieną rytą ir vakarą prie Veiviržos upės žingsniuojama Mikužių hidrometeorologinių stebėjimų punkto darbuotoja Elena Eidėnienė. Ji stebi vandens debitą, temperatūrą, laukuose matuoja sniego gylį, tankumą.

Mikužių hidrometeorologinių stebėjimų punktas Šilutės rajone "Pavasario" kolūkyje — vienas seniausių Lietuvoje. Jį įsteigė 1891 metais Petrapilio observatorija. Stebėjimai ilgą laiką buvo atliekami labai primityviai.

1944 metais išvadavus Lietuvą iš hitlerinių okupantų, buvo susirūpinta ir Mikužių meteorologiniu punktu. Prie jo buvo įsteigtas hidrologinis punktas, įrengtas limnigrafas vandens lygio svyravimams registruoti.

Išsipildžiusi Svajonė

Rietavo žemės ūkio technikumė laboratorinės — egzaminų sesijos metu beveik kasdien koridoriuje buvo galima sutikti pagyvenusį žmogų. Tai Kazys Kučinskas.

Jam jau keturiasdešimt aštuoneri metai. Atvykęs jis iš Plungės rajono "Socialistinio kelio" kolūkio.

— Anksčiau nebuvo ko ir svajoti apie mokslą, — pasakoja jis. — Reikėjo rūpintis duona, kaip pragyventi, kaip sudurti galus su galais.

Tik Tarybų valdžios metais K. Kučinskui prasidėjo naujas gyvenimas. Dukra Stasė baigė vidurinę mokyklą, o dabar studijuoja mediciną. Nuo dukros nutarė neatsilikti ir tėvas. Artimiausia jo širdžiai žemės ūkis, todėl ir atvyko į Rietavo žemės ūkio technikumė neakivaizdinį skyrių.

— Vykau nedrąsiai, — šyptelėjęs ištaria K. Kučinskas, — galvojau, visi juoksis, kad, senas būdamas, pradėjau mokytis. Bet niekas nė pusės žodžio nepasakė — priėmė išskęstomis rankomis.

Medienos Plastiką

Taip vadinasi nauja statybinė medžiaga, sukurta Statybos ir architektūros institute. Iš jos pagamintos plokštelės primena plastmasę, nors gautos visai nenaudojant sintetinių dervų. O dar įdomiau tai, kad medienos plastikams žaliava — smulkios šakos, nenaudojamos net kurui, o deginamos kirtavietėse. Tai tikra miško našta, nes per metus jų susidaro dešimtys tūkstančių kubinių metrų.

Tai ir paskatino technikos mokslų kandidatą S. Jonaitį imtis kuo pigesnio šių atliekų pavertimo naudinga medžiaga. Tai jam, galima sakyti, pavyko. Susmulkintas šakas sumalus ir persijojus, birią masę paveikus dideliu spaudimu aukštoje temperatūroje, medienoje esantys klijai skystėja. Masė atvėsus, medienos plastikas esti du-tris kartus kietesnis už ažuolą.

Netrukus Statybinių medžiagų kombinate bus pradėtos gaminti stalinių lempų detalės iš tokio plastiko pagamintoms S. Jonaičio technologija.

Einama ir toliau. Gaminama vežiojama mašina, kuria miškuose bus ruošama tokioms plokštelėms medžiaga.

Gerai išnaudojant pigiausias žaliavas resursus, galima kasmet pagaminti po kelis milijonus kvadratinių metrų medienos plastiko plokščių.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

VINIEMIS GERALI, KITIEMIS PRASTAI

Finansų ministras Donaldas Flemingas paskelbė, kad Kanados doleris stabilizuojamas 92 ir pusės cento lygyje lyginant su Jungtinių Valstijų doleriu. Tas reiškia, kad Kanados doleris dar daugiau nupiginamas. Iki šiol Kanados dolerio vertė nebuvo pastovi, bet ji buvo aukštesnė keliais centais.

Nupiginimas dolerio džiugina eksportuotojus. Esą, kitoms šalims bus lengviau įpirkti Kanados gaminius. Džiaugiasi ir turizmo biznis, nes amerikiečiams bus pigiau vasaroti Kanadoje. Bet nėra kuo džiaugtis tiems, kurie importuoja, kurie turi skolų Jungtinėse Valstijose. O kanadiečiai turi nemažai šių reikalų Jungtinėse Valstijose. Kanados importas iš Jungtinių Valstijų visuomet viršija eksportą. Savivaldybės, provincialės vyriausybės turi daug skolų, už kurias dabar reikės mokėti daugiau palūkanų.

Atrodo, kad reikia tikėtis pabrangimo daugelio prekių, kurios importuojamos, ypačiai iš Jungtinių Valstijų. Ryšium su tuo, aišku, pakils pragyvenimo kaina visoje Kanadoje.

ŽEMĖ JUK NESTOVI VIETOJE

Pranciškonų Darbininkas dėjuoja, kad Almus Šalčius iš Great Neck, N. Y., "paskutinių kelių savaitių būgyje pradėjo akciją prieš rezolucijas ir jų pravedimą JAV Kongrese. Ilgokuose laiškuose rezolucijų autoriams Almus Šalčius apgailestauja, kad tie nuoširdūs mūsų reikalui ir garbingi amerikiečiai ėmėsi akcijos už Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą iš žiauriosios sovietų vergijos. Šalčius rezolucijų autoriams "rekomenduoja" pripažinti komunistų režimus Pabaltijo kraštuose, atidaryti JAV pasiuntinybes ir konsulatus Vilniuje, Rygoje ir Taline. Anot Almaus Šalčiaus, JAV-bėms esąs tik šis tikras kelias į Pabaltijo kraštų bylos sprendimą. Toliau jis siūlo kultūrinį bendradarbiavimą tarp JAV ir tų trijų sovietų respublikų".

Tai, kas taip pykina Darbininko redaktorius Šalčiaus laiškuose, yra pripažinimas fakto, kurio negali protingas amogus užginčyti. Gyvenimas žengia pirmyn. Ir vienintelis dalykas, ką JAV ir kitos šalys ryšium su Pabaltijo respublikomis gali padaryti, tai pripažinti tai, kas įvyko. Tenai gyvenimas negrįš atgal, patinka kam ar ne, kaip jis negrįžta kitur. Jei kam ir pavyksta tam tikram laikui pakreipti atgal, tai tik laikinai.

Reikia pagirti Almu Šalčių, kad jis surado drąsos kalbėti tiesą. Yra daugiau tokių, kurie su tuo pilnai sutinka, bet neturi drąsos prakalbėti.

JIS TAIP PAT PAMATĖ

Spaudoje savo laiku LB skaitytojams teko skaityti pareiškimus eilės buvusių buržuazinių veikėjų ir komunistų priešų, kuriuose jie išdėstė savo įsitikinimą, kad Pabaltijo respublikos nuėjo teisingu keliu. Paskutiniu laikotarpiu atsiliopė buvęs buržuazinės Latvijos užsienio reikalų ministras Vilhelmas Munteris. Ir jis pamatė, kad Latvija nuėjo teisingu keliu.

Jo laiškas Izvestijoms labai ilgas ir savitaraščiui neįmanoma visą perspausdinti, bet mes paėmėm dalį to laiško, kur jis gana ryškiai pasako savo nuomonę apie tuos, kurie dar vis sapalioja apie "vadavimus". Perskaitykit atidžiai.

Emigracijoje esantieji tautiečiai daro didelę sau žalą eikvodami pinigus ir laiką kurstydami neapykantą Tarybų Sąjungai, į kurią įeina ir Pabaltijo respublikos. Visa tai panaudojus vietiniams reikalams, būtų galima daug gražaus kultūringo darbo atlikti ir pajvairinti emigracinį gyvenimą.

Vėl

Ašaros dar nenudžiuvo
Motinų veiduose;
Ir tas kraujas, kuris sruvo
Karo apkasuose.

Dar nespėjo atstatyti
Miestų iš griuvėsių,
O jau vėl turtuoliai kelia
Naujam karui tiesia.

Lieja ginklus, moko žmones,
Kaip žudyti kitą;
Nori, kad motina žemė
Būt krauju dažyta...

H bombas reikia mėginti,
Atmosferą tēršti,
Reikalus turtuolių ginti,
Darbininkus skersti...

Naikint miestus, piauči žmones,
O tenkint gobšumą;
Ant žmonių vargdienių kaklo
Kraut mokesčių sumą...

Bet smagu būtų matyti,
Kad taikingi žmonės
Stot prieš bombas, ginklus karo,
Žudikų "malones".

Palanta

O Nebuvo Verta

N. AUKŠTUOLIS

Tėviškės žiburiai įdėjo buvusio vokiečio belaisvio W. Guttingo straipsnį, tilpusi "Schwarzwaelder Bote", išverstą A. Kalnėno, kuriame jis, Guttingas, aprašo, kaip Lietuvos žmonės buvę geri vokiečiams belaisviams.

Tūlas J. Boesleris iš Koelno, užvalgęs pyrago, lašinių, sušukęs:

"Trys metai, — sakė jis, — esame mes Lietuvoje, o mažai dienų buvo, kur mes negavome iš gerosios lietuvių rankos duonos gabalo. Pagalvokime apie šiaulių miestą: keturi tūkstančiai vyrų ir kiekvienas ir beveik kasdien gaudavo gabalą duonos ir kitų gėrybių. Trys metai! O juk nualinta tauta! Aš sakau jums, kas tai užmirštų, neturėtų nė kibirkštėlės sąžinės! Nė kibirkštėlės! O kai grįšime namo, pasakokime apie tai visiems; visi turi tai žinoti. Lietuviai — Dievas žino, — yra mūsų Raudonasis Kryžius!"

Kitas, Johani, pridėjęs:
"Kas to nedarys ir užmirš tą gerąją lietuvių tautą, tas vėliau, kai vėl namuose sėdėsime prie pilno bliūdo, tešpringsta su kiekvienu kąsniu."

Guttingas baigia:
"Mes visi su tuo sutikome ir kiekvienas tuokart darėme apžadus (žinoma, negaršiai)."

Jau daug metų praėjo, kaip varomas tas "vadavimo" darbas. Nepamatysime, kaip vėl tiek laiko prabėgs. Visi "vadotojai" pasens, prazils, o nieko naudinga nebus palikta. Žiūrėdami atgal, kurie dar bus gyvi, gėdysis matydami, kaip neišmintingai buvo elgiamasi.

"Kadangi su kalbomis ne daug ką galima atsiekti, tai aš tą parašiau laikraštyje, gal, sakau, vienas kitas ir paskaitys".

Jie džiaugėsi lietuvių geraširdžiumu, kada vargas prispaudė. Bet kiek jie atsiminė tą lietuvių geraširdžiumą, kada jie atžygiavo į Lietuvą pergalingai žygdami į rytus? Jie neatsiminė to geraširdžiumo žudydami žmones masiniai. Tokioje mažoje Lietuvoje buvo nužudyta 700,000 žmonių.

Prie progos galima prisiminti, kad vokiečiai, kol jie neparagavo belaisvio duonos, kitų tautų, jų tarpe ir lietuvių, belaisvius traktavo blogiau už šunis. Dešimtimis tūkstančių mirė belaisviai iš bado ir nuo ligų.

Negalimo užmiršti net ir to fakto, kad atėję Lietuvos vokiečiai nesiskaitė net su tais, kurie jiems gelbėjo. Jie nenorėjo jokios Lietuvos net ir reicho rėmuose.

Vokiečių darbai Lietuvoje per šimtus metų yra labai gerai žinomi. Nebuvo verti tokios pagalbos ir tie belaisviai. Jie nebuvo užsitarnavę. Bet lietuvis, matyti, nenorėjo nusigręžti ir nuo tokių kaimynų.

Klausimas stovi, ar vokiečiai bus pasimokinę ką nors iš praėjusio karo. Greičiausiai ne, nes greitu laiku buvę

Jie Nori Tikrai Darbininkų Balsų

Šiomis dienomis pasitraukė iš Naujosios Demokratinės Partijos dar vienas jos veikėjas. Tai J. Walter Erb, Saskačevanos provincijos viešųjų darbų ministras. Tai jau antras NDP veikėjas tą padaro. Anksčiau išėjo Hazen Argue, CCF parlamentarinės grupės lyderis.

Kaip Argue, taip ir Erb, tarp kitko, reiškia nepasitenkinimą, kad NDP prisileidžia darbininkus. Jiems nepatinka, kad unijos afiliuoja prie Naujos Demokratinės Partijos.

"Tuo metu, kai aš, kaip ir kiti, noriu matyti darbininkus gaunant padorią dalį šalies pajamų," sako Erb savo rezignacijos pareiškime, "aš netikiu, kad jų pastangos šiuo atžvilgiu yra sutvirtinamos politine afiliacija".

Trumpai pasakius, jis nenori, kad darbininkai dalyvautų politinėje veikloje. Užtenka jiems tikrai balsuoti už politines partijas.

Ar teisingas toks atsinešimas į darbininkus? Visai neteisingas.

Darbininkai sukuria šalies gerybes. Jie moka taksus. Jie atlieka visas kitas pareigas. Tai kodėl jiems neturėti balso politiniuose reikaluose? O kodėl darbininkai negali sudaryti vyriausybės? Juk darbininkų didžiuma. Demokratiškai tvarkantis, darbininkai turėtų visuomet turėti didžiumą parlamente.

Reikia pasakyti, kad daugelis socialdemokratinė lyderių panašiai galvoja apie darbininkus. Daugelis ir unijų lyderių stovi prieš tai, kad darbininkai įsitrauktų į politinę veiklą.

Mokslininkas Ragina Nutraukti Sprogdimus

MANCHESTER, Anglija. — Pasaulinės Jodrell Bank astronomijos stoties direktorius, žymus mokslininkas Sir Bernard Lovell, ragina Jungtines Valstijas nutraukti bandomuosius sprogdimus 500 mylių aukštumoje.

Jis sako, tokioje aukštumoje sprogdimai gali suardyti atmosferoje magnetinės radiacijos sluoksnį.

Tokie JAV užmojai mokslininką stačiai gąsdina.

Prieš bandymus pasisako daug ir kitų žymių žmonių.

Jų priešai užmiršo jų darbus. Kam jiems gailėtis padarius tokius baisius darbus, jeigu dabar buvę jų priešai pasirenge galvas gulditi už jų interesus.

Pasimokinti reikia visiems tiems, kurie yra nukentėję nuo vokiečių žiaurumo.

Pastabos

Išrodo, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė daro viską, kad nusiginklavimo konferencija Genevoje nieko neatsiektų.

Ir nuklinius bandymus atmosferoje daro, ir raketų submarinus sąjungininkams skiria ir kitus žygius daro, kurie aiškiai rodo, kad JAV vyriausybė elgiasi nesuderinamai su nusiginklavimo dvasia.

★
Didlapiai, teisindami amerikiečių nuklinius bandymus, vis verkšlens, kad Tarybų Sąjunga sulaužė paliaubas, tad dabar negalima ja pasitiktėti.

Faktas yra, kad jokių paliaubų nebuvo.

Tarybų Sąjunga tuomet negalėjo prikalbėti amerikiečius, kad būtų pertraukti bandymai, ji viena buvo pertraukus bandymus, o amerikiečiai nesustojo, kol pravedė daugybę eksplozijų.

Francija darė bandymus ir po to.

Tokie tai faktai.

★
Taip vadinami dešinieji ir visoki vaduotojai pradėjo pulti be jokio pasigailėjimo Taikos Tyrinėjimo Institutą, kuriam vadovauja mokslininkas Alcock.

Jį apšaukė raudonu ir Maskvos pakaliku ir kitokiais vardais.

Nesuprantama, kodėl tie elementai taip neapkenčia žmonių, kurie siekia taikos.

Juk jeigu kiltų nuklinis karas, tai ir jiems kliūtų.

Nuklinės bombos juk neišskirs, kas komunistas, o kas jų priešas.

★
Aną dieną spauda pranešė sekančią žinią:

Oxfordo Universiteto Sąjungos Draugija 295 balsais prieš 259 priėmė sekantį pasiūlymą:

"Kad šie rūmai netiki į dievą".

Taigi, galų gale apsišvietę žmonės viešai pasisakė, kad jie netiki į dievą, nors ir ne visi.

★
Vienas komentatorius iškėlė viršun, kad Jungtinėse Valstijose iš 180 milijonų gyventojų sekmadeniais religinių programų ant televizijos žiūri vos 3 milijonai.

Tai labai mažas skaičius lyginant su gyventojų skaičiumi.

Ypač Jungtinėse Valstijose, kur tiek daug pastangų dedama religijai palaikyti.

★
Socialdemokratų lyderiai vienas paskui kitą bėga iš

Denyse Ange, dainininkė, dainininkai Wally Koster, Tommy Common, Joyce Hahn ir Tommy Hunter, jau plačiai išgarsėję radio ir televizijos dainininkai.

Ką Kiti Rašo

Blaivesni požiūriai

Illinois valstijos vidurinių mokyklų (High Schools) tarybų konferencijoje, Čikagoje, kalbėjo sen. Gale McGee, Wyoming valstijos demokratas. Jis tarp kita ko sakė, jog komunistų kaltinimas už visas blygybes, už visas kovas pasaulyje yra didelė palykystė ir patarė studentams to nedaryti.

Prie to, kad toks kaltinimas yra lažnai melas, tati "duoda premjerui Chruščiovui gerą įrankį", sakė šis senatorius. Smerkiant komunistus už visas kovas ir visus sambruzdžius galima save patenkinti, bet milijonams žmonių komunistai perstatomi jų draugais, kovojančiais už liaudies reikalus.

Jei komunistų visai nebūtų, tautų kova už nepriklausomybes eitų, taip ir kovos už darbo žmonių geresnę būklę. Komunistai gudrūs, sakė senatorius. Jie stoja į tas kovas ir gauna savo pušien kovojančius žmones, o JAV stoja priešingai ir sukelia daugybę žmonių prieš save.

Visame pasaulyje žmonės dabar skuba išsilaisvinti, geresnį gyvenimą išsikvoti.

Sen. McGee JAV politiką apibūdino vienos merginos jam duotu klausimu Thailande (Siame). Ji sakė: "Mes žinome prieš ką JAV eina, bet nežinome už ką".

Naujos Demokratinės Partijos teisindamiesi, kad šiai partijai dominuoja darbininkai.

Tai jums ir darbininkų "gynėjai".

Jie nori joti darbininkams ant sprando.

J. Y.

JAV užsienio politika mobilizuoja kitų kraštų žmones prieš komunizmą, prieš TS-RS, ji nepasako, kad tai yra Amerikos stambaus biznio naudai.

JAV turi stoti už žmones "nežiūrint ar jie eina su TS-RS ar prieš," sakė senatorius.

Tai geras sentimentas, bet nebus priimtas. Stoti už žmones reikėtų numesti patvorin tokius "viernus tarnus" kaip Čiang Kai-šekas, ir eilė Lotynų Amerikos diktatorių, taipgi gen. Franco ir kitus.

JAV užsienio politika užsieniui pasiremia ne didžiūma žmonių, bet jų engėjais. Net ir buvęs Hitlerio generalas Hoizingeris ir Spaidelis pakviesti talkon.

— Vilnis

JAV vaikų darbas praeityje ir dabar

JAV Darbo departamentas šiomis dienomis išleido knygą apie įstatymais reguliuojantį darbą Jungtinėse Valstijose. Joje plačiai nušviečiamas ir vaikų darbas praeityje ir dabar.

Knygoje taipgi yra ir paveikslų. Vienas paveikslas labai šurpulingas. Jis parodo, kaip Georgia valstijoje šio šimtmečio pradžioje aštuonmečiai vaikai, basi, skudurais apsisiaustę, dirbo auginyčioje. Už 12 valandų darbą jie gaudavo ne daugiau kaip 36 centus. Tai pasibalsėtinamas mažų vaikų išnaudojimas.

Knygoje nurodoma, kad pirmiau nuo 8 metų iki 15 metų vaikai tegaudavo auginyčioje ir kitose darbavietėse apie po 3 centus į valandą.

Per pastaruosius 50 metų, tiesa, darbo reguliavime buvo padaryta nemažai progreso. Daugiausia tuo klausimu progreso padaryta Franklino D. Roosevelto prezidentavimo metais. Bet ir dabar darbo reguliavimo įstatymas yra taisytinas.

1957 metų specialus gyventojų surašinėjimas surado, kad ir dabar apie 10 procentų visų ūkio darbininkų sudaro tarp 10 ir 13 metų vaikai ir jie, kaip dar daugelis milijonų darbininkų, negauna įstatymu nustatytos minimum algos.

— J. Grigiškis

Ir kitas jaunuolis

Kai jo duktė Regina "nepriėjo" Amerikoje ir grįžogimtinėn Lietuvon, Paulius Leonas net didlapių pagalbos šaukėsi: Regina esanti "bolševikų nelaisvėje, ji pati negirtų Lietuvos... Už ją kalba bolševikai" ir t. t.

Pasirodo, Regina Leonaitė ne pirma — ir ne paskutinė.

Michigan City laikraštis "News-Dispatch" praneša, kad balandžio 18 dieną Lietuvon, savo gimtinėn, pasenelius, kurie ji išaugino tėvams pabėgus į Vakarų, išvyko Gediminas Kavaliūnas.

Gediminas Kavaliūnas, panašiai kaip ir Regina Leonaitė, tėvams bėgant iš Lietuvos paliktas dar tik kūdikis senelių globai. Jis tik prieš metus tėvų pastangomis atvyko Amerikon ir — "nepriėjo".

Dabar jis jau 20 metų jaunuolis ir apsisprendė vykti pas tuos, kurie jį globojo svarbiausiais kūdikystės metais.

Jo tėvas mokytojauja vienoje Dyer, Ind., mokykloje.

— L. Jonikas

Supyko ant knygos

Dr. Alg. Margeris visiems savo kolegoms lietuviams gydytojams ir šiaip jau pažįstamiems inteligentams nežiūrint jų įsitikinimų išsiuntinėjo autografuotą savo knygą "150 dienų Tarybų Lietuvoje". Ir žiūrėkite koks kuriozas!

Vienas tų inteligentų, ir dar ne bet koks, o Bostono leidžiamos enciklopedijos redaktorius, tiek supyko už knygos pasiuntimą, kad emė knygą ir gražino.

Ar nesakėme, kad jų išsimokslinimą antitarybinis fanatizmas suėš! Pirmoji rezultatų kregždė jau yra. Tokie išprotėjimo susilauks ir kiti jų "galvočiai".

Su jų žurnalistais dėl antitarybinio pasiutimo tas pats. Pavyzdžiui, Br. Raila protiniai jau tiek nusigyveno, kad liepsnodamas neapykantą prieš Salomėją Narkeliūnaitę net neranda žodžių

ŠYPSENOS

Gerai žmonės

"Bankas sugražino tavo čekį," tarė vyras žmonai, pastebėjęs ant stalo gulintį čekį.

"Taip," atsakė žmona su džiaugsmu. "Ar ne puiku? Ir ką dabar pirkti už jį?"

"Nieko. Čekio sugražinimas reiškia, kad banke pinigų nėra".

—o—

Nusibos laukti

Kunigas sakė pamokslą apie pabaigą sviesto.

"Tuomet dangiškas teises atskirs grūdus nuo pelių", sakė jis. "Ir kurie čia kentėjo, bus išaukštinti."

"Ale iškentėk tiek laiko?" tarė vyras šale sėdinčiai pamaldžiai moterėlei.

"O ką tas reiškia paken-tėt bent kiek?"

"Aš girdėjau mokslininką sakant, kad pasaulio pabaigos dar nebus bent 50 milijonų metų".

—o—

Labai gerai

"Maria, galų gale mes esame Kanados piliečiai", tarė Dino.

"Labai puiku!" atsakė Maria. "Dabar tu galėsi plauti lėkštes."

kaip tą merginą išlojoti. Gir-di, ji negraži, nemoka apsi-rengti, panaši į vyrą.

Kodėl ji negraži, nemoka apsi-rengti ir panaši į vyrą? O gi todėl, kad buvo nuvykusi į Tarybų Lietuvą ir parašė ispūdžius ne pagal Br. Railos skonį.

Na, o jeigu S. Narkeliūnaitė pasisakytų už Tarybų Lietuvą. Kas tada būtų! Bronys Raila ją pradėtų vaizduotis moterišku velniu su ragais ir gal net su uodega.

— S. J. Jokubka

NDP LYDERIS SAKO NEPRIIMS N BOMBŲ

TORONTO. — Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas sako, kad jo valdžia visiškai išsivadėtų nuklinių ginklų, jeigu ji būtų išrinkta.

Taika, sako jis, yra pats svarbiausias jo siekis dėl Kanados.

Liberalai ir konservatai sėdi ant tvoros nuklinio ginklavimosi klausimu. Kol kas jie pasisako prieš, bet jeigu kiltų reikalas, kaip jie sako, tai jie nebūtų priešingi.

Jis taipgi smarkiai kritiko Saskachėvanos gydytojus, kurie priešinasi valstybinei sveikatos apdraudai. Du šimtai gydytojų nori diktuoti visiems provincijos žmonėms.

Klasės ir Jų Kova

G. ZIMANAS

(Tęsa)

Ataskaitiniame pranešime TSKP XXII suvažiavimui draugas N. Chruščiovas išjuokė tuos JAV kapitalistus, kurie mėgina neigti kapitalizmo buvimą iš viso, pradedant dargi piktintis tuo židžiu. Teisingai todėl kalbėjo draugas N. Chruščiovas, kad taautos "palaidos ne žodį 'kapitalizmas', o pačią kiaurąi supuvusią kapitalistinę santvarką su visomis jos ydomis".

Kapitalistai dažnai tvirtina, kad jų visuomenėje viešpataujanti klasių talka, jog žmonės prieš juos kursto tikrai komunistai. Bet ta klasių talka yra tikrai prasimanymas. Jos nėra ir negali būti. Kalbos apie klasių taiką, rodo, jog kapitalistai siekia, kad darbo žmonės be pasipriešinimo vilktų jų jungą. Ragindami į klasių taiką, jie iš esmės ragina jos laikytis vienpusiškai. Patys kapitalistai nė per nago juodumą nenusileidžia, nenori išsizadėti nei savo privilegijų, nei pelnų. Jie nori klasių taikos tikrai darbininkų nuolaidų sąskaita. Jie nori, kad darbininkai susitaikytų su savo padėtimi.

Bet ar gali darbininkai susitaikyti su tokia padėtimi, kada kapitalistams priklausos visos gamybos priemonės ir kada jos dar sukonzentruotos tiesiog pavienių žmonių rankose?

Savo pranešime apie Programą TSKP XXII suvažiavime draugas N. Chruščiovas nurodė, jog beveik trečdalis pasaulinės gamybos yra maždaug 200 stambių manopolijų rankose. Kaip milžiniški aštuonkojai tos monopolijos apnarpiojo savo čiuptuvalis ištisas šalis ir kontinentus, iščiulpdamos iš tautų gyvybinius syvus.

Tačiau kad ir kaip besistengtų kapitalistai ir jų samdytieji melagiai, jiems nepavyks nuslėpti klasių kovos, nepavyks žodžių srautu užlieti tos kovos vis labiau įsiliepsnojančią gaisrą. Žinoma, klasių kova vyksta ne vienodu tempu. Būna laikotarpiai, kada ji dėl įvairių priežasčių prityla, kad pasakui įsiliepsnotų su dar didesne jėga. Kiekvieną kartą, kai tik klasių kova prityla, kapitalistai džiūgauja ir šaukia, kad jinau jau galutinai įveikta, bet praėina laikas ir kaip kortų namelis audroje nuklečia visi kapitalistų pranašavimai.

Dabar ypatingai aštrėja kapitalistų kraštuose klasių kova. Šiandien, kada socialistinė sistema vis ryškiau rodo savo pranašumą prieš

kapitalizmą, kada Tarybų Sąjungoje komunistinės visuomenės statyba yra praktinis uždavinys — milijonams žmonių visame kapitalo engiamajame pasaulyje išskyla klausimas: "Kodėl mes negalime tvarkytis taip, kaip tvarkosi socialistinių šalių darbo žmonės — be engėjų ir išnaudotojų?"

Draugo N. Chruščiovo pateiktais XXII suvažiavime duomenimis tikrai 1960 m. streikų kovoje dalyvavo daugiau kaip 53 milijonai žmonių. Pasaulį sukrėtė streikai Prancūzijoje ir Italijoje, Belgijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Ypač galingas buvo JAV metalurgų streikas, kuriame dalyvavo daugiau kaip penki šimtai tūkstančių darbininkų.

Darbo žmonių kovos veiksmams įgauna vis labiau politinį pobūdį. 1960 m., kaip buvo nurodyta suvažiavime, politiniuose streikuose dalyvavo daugiau kaip 73 proc. streikavusių skaičiaus.

Vis labiau įsitraukia į kovą pastaruosiu laiku ir valstiečiai.

Ne, nėra ir negali būti klasių taikos kapitalistiniame pasaulyje, kurį vis dažniau iš pat pagrindų sukrečia klasių mūšių smūgiai.

Ypač klasingai mėgina nuneigti klasių kovą išnaudotojai mažose kraštuose. Taip kalbėdavo ir tebekalba buvę Lietuvos kapitalistai ir dvarininkai.

Jų metodas dažnai būna toks: girdi, klasių kova tikrai yra, bet ji esanti kažkur toli, o ne Lietuvoje. Negi Lietuvoje, girdi, buvo tokių kapitalistų, kaip Amerikoje. Čia, girdi, visi vienodi, todėl tauta turinti laikytis klasių taikos ir vienybės.

Žinoma, Lietuvoje nebuvo rokfelerių ir morganių, bet Lietuvoje buvo savų išnaudotojų, ir todėl visos kalbos apie klasių taiką yra melas ir apgaulė.

Vailokaičiai ir karveliai, polovinskiai ir ilgovskiai, nurokai ir pabedinskai, tilmansai ir volfai plėšė Lietuvos darbo žmones ne mažiau už stambius kapitalo ryklus dideliuose kraštuose. Priešingai, dažnai Lietuvoje darbo žmonės dar buvo sunkiau, nes jiems tekdavo vilkti dvigubą jungą — savų ir užsienio kapitalistų, su kuriais paprastai susidėdavo vietiniai išnaudotojai.

Iš savo patyrimo darbo žmonės Lietuvoje įsitikindavo, kad vadinamoji "tautos vienybės" teorija yra nadinga tikrai išnaudotojams, kurie po tos vienybės prie-

danga nori nutildyti darbo žmonių protestą prieš išnaudojimą. Kiek besistengdavo išnaudotojai slėpti klasių savo politikos pobūdį, kiek jie bekalbėdavo apie "tautinę politiką", leido "tautiškos minties" dienraščius, — tikrovė griovė jų kalbas. Vailokaičiai ir Karvelio darbininkai vis labiau matė, jog jie neturi ir negali turėti bendrų interesų su savo įmonių savininkais, o jų tikrasis draugas ir bendras kovojas yra darbininkas, tegu ir su nelietuviška pavarde, tegu ir nelietuviškai kalbant.

Ilgametė melaginga nacionalistų propaganda, nors ir sutriuškinta, dar turi kai kurių nuodingų liekanų. Taip ir pasveikęs ligonis dar kartais gali turėti tam tikrų ankryčių ir turi žiūrėti, kad neleistų jiems daigintis.

Antai, savo laiku nacionalistams pavykdavo suklaidinti kai kuriuos darbo valstiečius melais apie tai, kad, esą, buožių nėra, kad yra tikrai tvarkingi ar apsilėidę valstiečiai. Valstiečiai iš savo patyrimo matė, kad tai yra melas, kad vargingieji valstiečiai dirba daug daugiau už buožę, nes turi dirbti ir sau ir jam, bet buožė, kuriam dirba svetimi, yra dešimteriopai turtingesnis. Tačiau buvo ir tokių žmonių,

ypač iš inteligentijos, kilusių iš pasiturinčių valstiečių, kuriems ši propaganda turėjo tam tikrą poveikį. Tai mes turime turėti galvėje savo praktiniame auklėjimo darbe. Socialistinėje visuomenėje klasių kova baigiasi, nėra priešiškių klasių, tačiau buržuazinės ideologijos likučių, atgyvenų žmonių sąmonėje ir elgesyje dar būna. Tos atgyvenos yra labai pavojingos, nors jos jau ir neturi ekonominių, klasių, politinių ir socialinių šaknų mūsų visuomenėje. Reikia atsiminti, jog už mūsų šalies ribų yra kapitalistinės valstybės, kurios siunčia į mūsų šalį šnipus, diversantus, kitokių kenkėjų. Kova prieš šiuos žmones, prieš tuos, kas juos remia ir palaiko, yra klasių pobūdžio.

Dabar klasių kova kapitalo šalyse turi tą ypatybę, jog ji jungiasi su milijonų kova už taiką. Darbo žmonėms visame pasaulyje nereikia karo, nes darbo žmonėms karas atneš tikrai kančių ir nelaimių. Todėl kovoje už taiką paprastai išsirikuoja vienas prieš kitą du frontai — darbo žmonių prieš saujelę išnaudotojų, kurie turtėja, gamindami ginklus. Tuo būdu kova už taiką sutampa su klasių kova, susipina su ja ir stiprina ją.

Vasara Kelia Rūpestį

Al. Gimantas aimanuoja Tėviškės Žiburiuose:

"Kiek teko girdėti, šiais metais Lietuvą žada lankyti atskirai ar su ekskursijomis, jau kiek daugiau ir mūsų patrijotinės visuomenės narių. Nemaža tokių dalis su savi mi vežasi filminius aparatus, kaip kurie net magnetofonus, jau nekaltant apie paprastus foto aparatus. Tie visi ženklai rodo, kad šiais metais vėl sulauksime spalvotų filmų srauto ar net ir juostose užrašytų pasikalbėjimų su dabartine Lietuvos inteligentija ir eiliniaus darbo žmonėmis. Dar ir šiuo metu nenurimstant pasipiešijimams, ginčams, diskusijoms, asmeniškumams dėl praeitais metais matytų filmų iš Lietuvos, jau pats laikas susirūpinti visu tuo, ko galima laukti ir tikėtis lietuvių kolonijose pasirodžius dar naujiems, gal ir platesniems, išsamesniems filmams. Sunku numatyti, ar asmenys atvežė naujas filmo juostas bus kviečiami parodyti juos platesniems visuomenės sluoksniams, ar, šį kartą, jau bus oficialiai boikotuojami. Kaip visa dėsis, šiandien tegalima tik spėlioti, tuo pačiu, joku būdu neišleidžiant iš akių vienos detalės, būtent, kad tokių fil-

mų nemažės ir kiekvienas juos atsigabenes vienu ar kitu būdu stengsis parodyti ir kitiems likimo bendrams, kurių noras juos pamatyti, vargiai ar bus bent kiek atšaldytas galimų draudimų ar, teisingiau, pasmerkimų. Galimas dalykas, kad tai tik sukeltų dar didesnį susidomėjimą. Tad, kas lieka daryti?"

"Čia nuomonių gali būti daug ir įvairių. Vieni teigia, kad tokie filmai, nors ir būtų partijotų lietuvių rankomis traukti, čia tegali reikšti tik sovietinės propagandos perdavimą, išsivijos tautiečių klaidinimą; kiti šaukia, kad nieko kita nereikia, vien tik visapusiško ir objektyvaus šiandieninio Lietuvos vaizdo, bet tuo pačiu metu jau girdisi ir kitų balsų, teigiančių, kad šios dienos sąly-

gomis objektyvumas tegali pasitarnauti tik sovietiniams tikslams".

Kaip matome, tai nėra juoko. Net ir objektyvus vaizdas ponams nepriimtinas. O filmai, kaip žinia, dar traukti, kaip jis vadina, partijotų, negali būti pasmerkti kaip propaganda.

Baisu ponams, kad jų melams bus užduotas smūgis. Gali sumazėti jų "vadavimo" biznis.

Tokia baimė objektyvaus vaizdo pasako, kad jie melavo ir meluoja. Tiesa apie Lietuvą jiems peilis po kaklu. O vis tik, anksčiau ar vėliau, tiesa išeis viršun. Troškimas sužinoti tiesą apie Lietuvą emigrantų tarpe yra labai didelis. Ir kas gi nori gyventi maitinamas melais?

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Vilkėlienė, Montreal, prisiuntė nuo J. Makarevičiaus \$2.00 aukų.

Rosemountietis, Montreal, prisiuntė LB vasarinei paramai \$5.00 aukų.

P. Bepirštis, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

B. Kvietinskis, Montreal, prisiuntė naują ir atnaujintą prenumeratą su \$1.50 aukų. Naują prenumeratą į Lietuvą užrašė ir paaukojo \$1.50 C. Gelčys.

J. Valunas, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą.

S. Zostautai, Orolia, Ont., lankėsi Toronte, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo savaitraščio paramai \$5.00.

LB Rėmėjas prisiuntė \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Thamasun, Flin Flon, Man., \$2.00;

M. Simonienė, Toronto, \$1.00;

J. Krisiunas, Vancouver, B. C., \$3.00;

J. Boris, Nanaimo, B. C., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

TOKYJO. — Dviejų traukiniams susidūrus 142 keleiviai užmušti. Nelaimė įvyko iš priežasties pareigūnų neatsargumo.

Sveikiname savo brangius tėvelius

Valterį ir Amiliją Ragaišius

su 25-tomis vedybinėmis sukaktuvėmis, kurios pripuola gegužės 8 dieną, ir linkime geros sveikatos ir daug laimės.

Jūsų sūnūs

Richardas ir Konradas Ragaišiai

Toronto

V. Munteris Apie Latvių Emigrantus, Jų Politiką

(Ištrauka iš Vilhelmo Munterio laiško, tilpusio Izvestijose. Autorius yra buvęs užsienio reikalų ministru laike buržuazijos viešpatavimo Latvijoje.)

Buvau susitikęs su daugeliu asmenų, kurie turėjo visišką pagrindą nerimauti dėl savo likimo, grįžus Tarybinei Arimjai, ir kurie vis dėlto nutarė likti tėvynėje. Ir ką gi? Nė vienas iš jų nenukentėjo, išskyrus kai kuriuos trumpus suėmimus, kai reikėjo išaiškinti to asmens veiklą vokiečių okupacijos laikotarpiu. Tik emigrantų vadovai ir nelabai sąžiningi Vakarų žurnalistai iki šiol tebekelia triukšmą apie "deportacijas", nors visi nepagrįsti ištremtieji jau seniai grįžo, net amnestuoti legionieriai ir hitlerininkams tarnavę polcininkai.

Kai aš, žingsnis po žingsnio, laisvalaikiu susipažinau su emigrantų likimu ir ideologija, nejučiomis prisiminiau tolimą praeitį, ketvirtąjo dešimtmečio pradžią, kai aš Latvijos delegacijoje pirmą kartą dalyvavau Tautų Sąjungos darbe. Tautų Sąjungoje kai kada ir tarp kitko būdavo svarstomi kai kurie emigrantų klausimai, daugiausia ryšium su nunkusia Nanseno organizacija, kuri, kaip žinoma, buvo sudaryta padėti rusų emigrantams, bet, šiam klausimui netenkant aktualumo, tapo centru, į kurį buvo nukreipiami visi dideli ir maži daugelio tautybių emigrantų reikalai. Prisimenu nepavydėtiną likimą tų žmonių, kuriais niekas kaip pridera nenorėjo domėtis.

Jau tuomet supratau, o dabar galutinai įsitikinau, kad emigracija tik tuo atveju yra gyvybingas reiškinys, jeigu ji gina pažangias idėjas, ateities idėjas, o ne mirštančias, praeities idėjas. Tik tuo atveju, jeigu emigrantas gyvais ryšiais susijęs su savo liaudimi ir koją kojoneina su priekiniu žengiančia liaudimi, jis kovoja už gyvą reikalą; priešingu atveju jis ne kas kita, kaip praeities nuolauža, lėtai apnešama nesustabdomo istorijos smėlio laikrodžio smiltimis, prisiminimų objektas ir subjektas.

Kai galvodavau apie latvių emigrantų padėtį, mane apnikdavo nedžiugios mintys. Juk jie, mano tautiečiai, tėvynę paliko daugiausia ne dėl idėjinių pasąkų, o iš baimės arba nevilties. Didžioji tautos dauguma liko gimtojoje šalyje. Bet kadangi jie išvyko, jiems noromis nenoromis teko ieškoti pasiteisinimo, užsibrėžti kažkokį gyvavimo tikslą. Ir supranta-

ma, kad pasiteisinti buvo galima tik neapykanta tarybinei santvarkai ir užsibrėžti tikslą — restauruoti tai, kas buvo anksčiau. Dėl to jie tapo įrankiu latvių tautos nedraugams, Tarybų Sąjungos priešams.

Su Amerikos valdančiųjų sluoksnių žinia, o sprendžiant pagal viską — ir jų iniciatyva, Pabaltijo emigrantai susijungė su liaudies demokratijos šalių emigrantais į vadinamąją "pavergtų Europos nacijų asamblėją". Man teko susipažinti su šios Asamblėjos spaudos organu ir, tarp kitko, su numeriu, išleistu pažymėti "pavergtųjų tautų savaitę", kurią kasmet liepos mėnesį proklamuoja JAV prezidentas, remdamasis kongreso rezoliucija.

Apie ką jame kalbama? Štai vienas tipingiausių pavyzdžių, kaip asamblėjos vadovai samprotuoja apie vadinamąją "Berlyno krizę", aiškiai išreikšdami jos įkvėpimų mintis.

"Pakeliant klausimą dėl pavergtųjų tautų laisvės ir nepriklausomybės iki Jungtinių Valstijų ir sąjungininkų (mano pabraukta. — V. M.) politinio tikslo lygio, būtų galima, mažų mažiausia, paremti viltį ir sustiprinti su laikantį veiksnių būsimajam (Berlyno klausimo) sprendimui".

Štai kaip iš tikrųjų atrodo skambūs žodžiai apie Jungtinių Valstijų siekimą ginti kitų tautų laisvę! Viskas žymiai paprasčiau. Emigracija Jungtinėms Valstijoms reikalinga, kaip smulki moneta jų politiniame žaidime.

Vienas "pavergtų Europos nacijų ansamblėjos" globėjų Amerikos senatorius Duglas pataria emigrantams jau dabar ruošti sudaryti federaciją (po Centrinės ir Rytų Europos "išvadavimo"), nes kitokių atveju "nėra ateities (mano pabraukta. — V. M.) grupėi mažųjų šalių, turinčių 12, 20, 30 milijonų gyventojų tarp dviejų tokių galingų valstybių, kaip Vokietija ir Rusija".

Sunku reikalauti, kad Amerikos senatorius žinotų pastarųjų 25 metų Europos istoriją, bet juk patys "pavergtųjų nacijų" atstovai gerai ją žino. Jie žino, kad jų šalys buvo pėstininkai ikikariniam diplomatiniam žaidime, kad su jomis visiškai nebuvo skaitomasi Vakaruose. Nejaugi tai pamiršo lat-

vių grupės "asamblėjoje" vadovas V. Masenas — mano buvęs sekretorius, o po to ministerijos Pabaltijo ir Vakarų skyriaus viršininkas ir delegacijos narys Tautų Sąjungoje? Nejaugi jis, nekvailas diplomatas, ir tie, kurie su juo solidarizuojuosi, pamiršo, kaip negimusi mirė Baltijos federacija? O juk ji būtų apėmusi tik apie 7 milijonus gyventojų, vadinas, senatoriaus Duglo nuomone, "neturėjo ateities". Nejaugi Masenas pamiršo, kaip negimusi mirė net tokia kukli iniciatyva, kaip Latvijos-Estijos munitų sąjunga? Ir mirė tik todėl, kad Rygos tekstilės fabrikantai negalėjo susitarti su savo broliais Estijoje, o Talino pirkliai mirtinai bijojo Rygos ir jos uosto prekybinės konkurencijos. Kokia prasmė siekti federacijos nuo Baltijos iki Adrijos ir Juodosios jūrų? Visa tai fantazija, jeigu ne blogiau. Pavojinga fantazija, už kurią tektų atkentėti tokios federacijos tautos, nes jai turėtų įtakos didžioji valstybė, kuri ir diktuotų jai savo valią bei politiką. Maždaug taip Hitleris įsivaizdavo "naująją Europą", kurioje viešpatautų "aukščiausioji arijų rasė". O juk Masenas nusišneka jau tiek, kad ragina rengti "globinį žygi prieš komunizmą".

Jeigu emigrantų vadovai iš tikrųjų dar jaučia prisiršimą savo tautoms, o nėra vien tik susirūpinę savo asmenine gerove prieš dosnių svetimų edžių, tai tegul jie geriau susilaiko nuo dalyvavimo apgaulingame žaidime, kuris neatnešė ir nežada jiems garbės nei tautiečių, nei amerikiečių tautos akivaizdėje.

Vis omeninis latvių tautos vystymasis savarankiško valstybingumo sąlygomis buvo abai trumpas, jis truko apie du dešimtmečius. Per tą laiką latvių tauta įsitikino, kokia nepagrįsta buvo buržuazinė-demokratinė santvarka, kurios tolesnis, sąkyčiau, dėsningas vystymasis pavirto autoritariniu režimu arba asmenybės diktatūra.

O tuo tarpu, sprendžiant iš emigrantų spaudos pasisakymų, ten nėra linkę blaiviai žiūrėti į gyvenimą. Ten nenorima suprasti, kad visuomeninis latvių tautos vystymasis nesustojo, kad jis tebevyksta naujomis sąlygomis jau daugiau kaip 20 metų, tai yra jau tiek pat laiko, kiek gyvavo buržuazinė Latvija, ir vilčių atkurti senąją santvarką gali turėti tik politiniai neregai.

Esu tvirtai įsitikinęs, kad mažosios tautos gali užtikrinti savo ateitį tik taikos sąlygomis. Karas didžiosios tautos gali reikšti ekonominį, materialinį, kul-

Lietuviškos Naujienos

Rašo A. Zienius

Senato Komisija prašoma persvarstyti Pabaltijo politiką

Prieš kiek laiko Kalifornijos lietuvių "respublikonų" pastangomis buvo pradėta kita politinė akcija veikti JAV Senato užsienio reikalų komisijos narius, kad Jungtinės Amerikos Valstijos įsakyti (!) Tarybų Sąjungai "pasitraukti iš Lietuvos".

Valstybės Departamentas parodė savo nenorą tokioms glausišioms rezoliucijoms priartėti. Tik kai kurie senatoriai apie tai kalba.

Šiuo kartu, betgi, tiems senatoriams buvo pateikta ir kitos lietuvių dalies Amerikoje nuomonė. Buvo nurodyta, kokius sunkius nuostolius suteikė Amerikos lietuviams ir ypač lietuviams tėvynėje, ligšiolinė Amerikos "nepripažinimo" politika, ir buvo nurodoma, kad šitokia nerimta, neatsakomybė agitacija tik kenkia Amerikos vardui tose Pabaltijo tautose. Vietoj to buvo sugestionuojama, kad kaip tik JAV nustotų diskriminuoti Lietuvos respubliką, pripažintų valdžią ir santvarką, kuri ten dabar yra (patinka tai kurioms grupėms Amerikoje ar ne), ir užmegztų su Lietuva normalius draugiškumo ryšius. Buvo nurodyta, kad lietuvių tauta Amerikai atidavė trečdalį savo gyventojų per pastaruosius šimtmečius, ir dėlto reiktų su ja elgtis nuosirdžiau. Visa eilė senatorių atsuntė padėką už "apgalvotą" nuomonę.

"Vienybė" atvirai stoja už ryšį su Tėvyne

Pajutusi lietuviškosios išeivijos kintančias nuotaikas, vis ryškėjantį norą suartėti su Tėvynainiais, Brooklyno "Vienybė" netikėtai griežtu išėjo prieš Zakevičiaus Žymanto, Gaidžiūno tipo ultra "patriotiškumą". Straipsniu "Prisiminimai ir dabartis" Valė Tysliavienė, dabartinė "Vienybės" savininkė rašo: "Yra negausi, bet labai garsiai rėkianti naujakių grupė, kuri, atrodo, vėl norėtų kietai užtraukti gele-

tūrinį išsekimą, bet mažosioms tautoms jis beveik visais atvejais yra pražūtingas. Todėl visiškai neabejojau, kad kaip tik mažosios tautos turi būti ypač suinteresuotos išsaugoti taiką. Tačiau užtikrina joms patį pagrindinį dalyką — įgalina išsaugoti gyvą tautos jėgą ir kelti jos gerovę.

žinę uždangą, kad su lietuvišiais tėvynėje nebūtų jokio ryšio. Labiausiai nerimauja tie, kuriems nebeliko kelio į jokią Lietuvą — "priklausomą" ar "nepriklausomą".

Toks Žymantas, pavyzdžiui, patogiai įsitaisęs saulėtoje Kalifornijoje ir besimaitinąs iš aukų, kurios siunčiamos senatvės sulaukusiam Vasario 16 akto signitarui (M. Biržiškai), norėtų, kad Lietuvoje siautėtų stalininis teroras, kad jis čia viskuo pertekęs, galėtų pateisinti save kaip "rezistentą". Dabar jis net nežino, kur tą savo "rezistencinę" veiklą dėti, todėl nukreipė ją prieš "Vienybę"...

Kaip skandinavai ir lenkai tvarko savo veiklą

Jau ir iš tėvynės raginant (V. Zemkalnis) apiforminti lietuviškąjį Amerikos ryšį su lietuvių tauta tėvynėje, įdomu palyginti, kaip tai yra sutvarkę tokios kultūringos Amerikos mažumos, kaip žydai, lenkai, skandinavai. Žydų veikla yra tokio masto ir efektingumo, jog lietuvius su jais lyginti neišeina. Tačiau kaip skambėtų apibūdinimas "The American Lithuanian Foundation", jei būtų pasekta lenkų Kosciūškos arba švedų fonų pavyzdžiu: Toks fondas turėtų būti užregistruotas New Yorko valstijos įstatymdavystėje. Turėtų būti išvardinti aukų davėjai. Aptartas fondo tikslas ir veikla: "Skatinti Jungtinių Amerikos Valstijų intelektualinius ryšius su lietuvių tauta tėvynėje, tuo būdu sustiprinant ryšį tarp lietuvių kilmės amerikiečių ir jų tėvų krašto; veikti kaip lituanistikos institucija, siekianti įgalinti apsikeitimą studentais, mokytojais, paskaitininkais, leidiniais, filmais, muzika, menu, ir mokslu tarp Jungtinių A. Valstijų ir Lietuvos; skatinti lietuvių kultūros pažinimą Lietuvoje". Kiekvienais metais turėtų būti išleidžiamas metraštinis, kuriame būtų sutraukta fondo veikla ir atsiekimai.

(Laisvė)

ACCRA. — Ganos prezidentas Kwame Nkruma davė įsakymą paleisti 160 politinių kalinių, kurie buvo suminti laike aštrių opozicijos išstojimų prieš Nkrumos valdžią.

TORONTO. — Psichiatru susivaziavimas čionai svarstė problemas, kurias iškelia žmonių protiniai šlubavimai. Pasirodo, kad protinės ligos plečiasi ir Kanadoje.

Montrealo žinios

Montrealiečiai Veikia

MONTREAL. — Neperse-
niai susitvėrė Komitetas už
Taiką ir jau padarė gerą
žingsnį pirmyn. Kiek laiko
atgal buvo suruošta vakarie-
nė, atsilankė gražus būrelis
žmonių. Visi buvo skieniai
pavaišinti ir labai linksmai
laiką praleido. Buvo viešnia
iš Women's Voice organiza-
cijos. Kalbėjo labai gražiai,
ragino prisidėti prie tų žmo-
nių, kurie dirba, kad pasto-
jus kelią karui, kuris sunai-
kintų visą žmoniją.

Balandžio 29 dieną mini-
mas komitetas sušaukė moterų
susirinkimą. Atsilankė
nemažai moterų, nors oras
buvo prastas, labai lijo. Ku-
rių suprato reikšmę, tai lie-
tus neišgąsdino. Apart se-
nesnio amžiaus moterų, bu-
vo jaunų moterų. Buvo labai
smagu matyti, kad ir jos į-

domaujasi ir rūpinasi. Jos
statė klausimus kalbėtojai,
kuri buvo atvykusi (kitatau-
tė).

Kas liečia kalbėtoją, tai
didelis kreditas jai priklaus-
o už jos sugebėjimą laisvai
ir sklandžiai išaiškinti daly-
kus. Visom labai patiko. Da-
vė daug klausimų, ypač jau-
nesniosios kartos, čiagimū-
sios. Visom kalbėtoja išaiš-
kino, kam kas buvo neaiš-
ku.

Kalbėtoja apibūdino, ko-
kiame pavojuje mes stovime,
ir kaip reikia visiems pakel-
ti balsą prieš tą priešą —
atominę radiaciją, kuri nuo-
dija atmosferą laike bandy-
mų.

Gaila, kad randasi tokių
žmonių, kurie, jei tik kas pa-
velia balsą dėl žmonijos la-
bo, tuojuos apšaukia viso-

kais vardais, lyg tie nuodai
būtų pavojingi tikrai komu-
nistams. Užmiršta, kad šis
pavojus gresia lygiai vi-
siems, neskiria nei tautybių,
nei klasių, nei įsitikinimų.

Minėtas komitetas nutarė
ruošti išvažiavimą arba pik-
niką 5 dieną rugpjūčio pas
Milevičius ant farmos. Tad
tą dieną palikite laisvą, nie-
kur neišvažinėkite. Atvažia-
vę nesigailėsite. Vieta labai
graži, yra salė dėl šokių, tik-
tai pasikalkit gerus puspa-
džius, kad gerai sutrepsėti
galėtumėt.

Montrealietė

Trumpai apie viską

Balandžio 29 Montrealo
lietuvių Vytauto Klubo šė-
rininkų susirinkime slaptu
balsavimu dauguma pasisa-
kė už pirkimą šale klubo
esančio tuščio sklypo žemės
dėl padidimo klubo ateity-
je.

E. J. Jarmalinskai (šmi-
taitė) susilaukė dukrelės. F.
M. Gyviai (Zavišūtė) — su-
nelio. Tėvai džiaugiasi susi-
laukę šeimos.

Balandžio 14 dieną rytinės
Montrealo dalies priemies-
čiuose susitreikavo devynių

transporto kompanijų 1,400
vairuotojų. Streikas sulaukė
virš 500 statybos projektų.

Kompanijos bandė dirbti
su skebais, bet skebams vai-
ruojant sunkvežimius įvyko
nemažai nelaimių ir sugadin-
ta mašinų.

Kompanijos skundžiasi,
kad policija nesiimanti rei-
kiamų priemonių prieš strei-
kierius.

Streikieriai reikalauja pa-
kelti atlyginimą 30 centų į
valandą ir 40 valandų darbo
savaitės. Dabar vairuotojai
gauna \$1.50 į valandą. Kom-
panijos sutinka pakelti 16
centų į valandą ir nori 3 me-
tų kontraktą.

Montrealo automatiškų
skalbyklų savininkai buvo
patraukti į teismą už opera-
vimą biznio sekmadieniais.
Dvi bylas jie pralaimėjo, bet
skalbyklų asociacija paėmė
bylą savo žinion ir eis į aukš-
tesnį teismą.

Reporteriams pareiškė,
kad jei šventadienį nevalia
vesti biznio, kur pinigai ima-
mi, tai visi bizniai turi būti
uždaryti, kur imama už pa-
tarnavimą, įskaitant ir baž-
nyčias.

B. K.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME
MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų
dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia
ir labiausiai prityrusia dovanų „siuntinių“ persiuntimo
firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lo-
vų uždangalus, karpetus, chesterfielodus ir bilė ką,
kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių
Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-
gtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-
mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome
į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų paty-
rimu.

Telefonas OR. 4-7578

Susitikimas su Gizenga

BOLABEMBOS SALA, IV.22. TASS-o koresponden-
tas Konge G. Fediašinas praneša:

Leopoldvilyje paplūtus gandams apie "Antuano Gizen-
gos mirtį", Kongo valdžia leido užsienio žurnalistams
aplankyti Kongo upės žiotyse esančią Bolabembos sa-
lą ir susitikti ten su Gizenga.

Lydimas vadovaujančių
saugumo tarnybos darbuoto-
jų, aš kartu su vienos Lon-
dono televizijos kompanijos
reporteriu išskridau į Muan-
dą — nedidelį kurortinį mies-
telį Atlanto vandenyno pa-
krantėje, netoli Kongo žio-
čių, o iš ten kateriu atvy-
kau į Bolabembą.

Grupės karininkų ir karei-
vių lydimi, mes nuėjome į
namą, kuriame laikomas Gi-
zenga. Vienoje kelio pusėje
tekėjo upė, kitoje plytėjo ne-
įžengiamos pelkės. Arčiau
prie namų kelias virto siau-
ra gatvele.

Nedidelėje atviroje aikšte-

lėje stovėjo vienaaukštis na-
mas, prie kurio durų buvo
keli sargybiniai. Centrinę
namo dalį supanti stiklinė te-
rasa iš vidaus pusės buvo
ištiesai apraizgyta spygliuota
viela.

Mes buvome nuvesti į ne-
didelį kambarį su dviem lo-
vomis. Viena iš jų — Gizen-
gos, kita — sargybinio. Už
stalelio sėdėjo Antuanas Gi-
zenga.

Nuo tos dienos, kai aš ma-
čiau jį paskutinį kartą — tai
buvo Leopoldvilyje lygiai
prieš tris mėnesius — sausio
20 d., jo atvykimo iš Stenli-
vilio dieną, — Gizenga žy-
miai pasikeitė. Jo smakras
apaugęs garbiniuota barzda.
Nors ir tamsi odos spalva,
tačiau buvo matyti, kad jo
veidas buvo ligotai išblyš-
kęs, krito į akis, kad jis su-
blogęs.

Gizenga mus sutiko šiek
tiek nepatikliai. Neslėpsiu,
pasakė jis, kad šis vizitas
kelia man susirūpinimo, nes
aš jau pripratau prie kalinio
padėties, o valdžios ir sargy-
bos elgesys su manimi at-
pratino mane nuo minties,
kad mane galima aplankyti.

Į klausimą, kaip jis jau-

čiasi, Gizenga su kartėliu
atsakė: "Aš manau, kad nė-
ra reikalo jums kalbėti apie
savo sveikatą. Vargu ar jūs
galėsite man padėti. Čia bu-
vo gydytojų komisija, kuri
gerai žino mano padėtį. Aš
stebiuosi, kad, nepaisant
oficialios valdžios pažado,
pas mane daugiau kaip mė-
nesį neleidžiami gydytojai, o
mano asmeninis gydytojas,
kaip aš sužinojau, suimtas.
Suėmimo priežastys man ne-
žinomos. Į mano prašymus
atsiųsti gydytoją neatsako-
ma. Specialiai sudarytos to-
kios sąlygos, kad gydytojai
negalėtų atvykti".

Aš paklausiau Gizengą, ar
jam pateikti kokie nors ofi-
cialūs kaltinimai.

"Jokių kaltinimų man iki
šiol nepateikia, — tvirtai pa-
reiškė jis. — Mano parla-
mentinė neliečiama grupė
būna pažeista. Aš kažkuo kal-
tinamas ir norėčiau atsakyti
į šiuos kaltinimus organui,
į kurį mane išrinko mano
liaudis. Aš noriu vieno —
stoti prieš parlamentą ir at-
sakyti jam, kad Kongo ir
tarptautinė viešoji nuomonė
pati sprestų, kaltas aš ar ne.
Mane uždarė karinėje - stra-
teginėje Bolabembos bazėje.
Aš laikau tai neteisėta ir
prieš tai protestuoju. Aš rei-
kalauju, kad man būtų pa-
teikti kaltinimai, kad jie bū-
tų nagrinėjami".

Atsakydamas į klausimą,
ar jam leista palaikyti kokį
nors kontaktą su išoriniu pa-
sauliu, su giminėmis, drau-
gais, gauti laikraščius, klaus-
yti radijo ir t. t., Gizenga
pasakė: "Formaliai man bu-
vo tai pažadėta. Praktiškai
į visus mano laiškus Suvie-
nytųjų Nacijų Organizacijai
ir kitoms organizacijoms ne-
atsakoma. Iš to aš darau iš-
vadą, kad jie nepasiekia ad-
resato. Aš nemanau, kad
toks metodas, kurį naudoja
saugumo tarnyba, yra teisė-
tas teisingas. Aš turiu visišką
teisę susirašinėti kaip
žmogus, pagaliau kaip parla-
mento narys.

Man taip pat buvo leista
pasivaikščioti, tačiau aš ne-
noriu daryti nemalonumų
mane supantiems papras-
tiems žmonėms ir nevaikš-
čioju".

Gizenga užsiminė, kad ap-
linkiniai žmonės labai juomi
domisi ir jam simpatizuoja,
o tai nepatinka sargybai ir
valdžiai. Gizenga kalbėjo,
kaip paprastai, ramiai ir san-
tūriai. Tik tuo metu, kai jis
pasakojo apie savo artimuo-
sius, jis buvo susijaudinęs ir
pasipiktinęs.

"Kuo kitu, jei ne apgaule,
— pasakė jis, kreipdamasis
į pokalbyje dalyvavusių sau-
gumo tarnybos viršininko
pavaduotoją Matubę, — ga-
lima pavadinti valdžios pažiū-
rą į mano prašymą leisti pa-
simatyti su motina ir žmona.
Kyla klausimas, kodėl žmo-

na ir vaikai buvo iškviesti iš Europos, kur jie buvo aprūpinti (Gizengos žmona ir vaikai buvo Jugoslavijoje. — G. F.)? Juos visus, žmoną ir senutę motiną apgavo, pažadėję, kad jiems bus leista būti šalia manęs, prižiūrėti mane. Kam tokia apgaulė? Dabar jie neturi lėšų pragyvenimui. Nepaisant pažado, artimieji pas mane neleidžiami, neleidžiami net trumpi pasimatymai. Mano parlamentinės pašalpos jiems neduoda, o sąskaitos banke, kaip kai kurie, aš neturiu.

Pamažu išsikalbėjome. Gizenga pradėjo klausinėti apie pastaruosius įvykius šalyje ir už jos ribų. Pasikalbėjimo atidžiai klausėsi, godžiai gaudymis kiekvieną žodį, aplinkui sustoję karininkai ir kareiviai. Jų veidai nušvito pritarimo šypsena, kai Gizenga pareiškė pasipiktinimą, kad jo vadovaujamų Kongo nacionalinės armijos kareivių išvadotas iš Katangos žandarų Kongolo miestas (šiaurės Katanga) vėl atiduotas Čiombei.

Pasikalbėjimo metu Gizenga ryžtingai paneigė kai kurių oficialių asmenų skleidžiamus gandus, kad jis tariamai "pats prašęs leisti jam pailsėti Muandoje".

"Kai Gizenga prašo jus poilsio, — pasakė Gizenga Matubei, — jūs siunčiate jį į Bolabembą — šią pelkėtą, uodų pilną salą, vadindami ją kurortu. Aš nežinau, kur jūs nusisite mane rytoj, gal būt pas portugalus," — susūko jis, rodydamas į šalį, kur už upės mėlynavo miškai apaugusi Angolos pakrantė.

Teigimas, kad man gera, pasakė Gizenga, — grynias melas. Kaip gali būti gera žmogui, uždarytam be teismo ir tardymo nežinia už ką, izoliuotoje nuo viso pasaulio saloje?

Kai aš paklausiau Gizengą, ką jis norėtų perduoti per spaudą visuomenei, jis atsakė.

"Praneškite, kad tokį elgesį su manimi aš laikau savavaliavimu, elementarių demokratinių teisių ir parlamentinio imuniteto pažeidimu. Aš reikalauju nedelsiant suteikti man galimybę stoti prieš parlamentą, atsakyti jam ir Kongo liaudžiai".

Pasikalbėjimo metu Gizenga laikėsi, kaip jam įprasta, ramiai, juokavo dėl "jau dinamo" sargybos rūpinimosi, kurio dėka jam užaugo barzda. Jam neduodama nei skustuvo, nei žirklių. Jis laikėsi guviai ir drąsiai. Gizenga reikė Matubei pasipiktinimą dėl valdžios elgesio su juo. Buvo jaučiama, kad kalbėjimas nepalaužė ištikimo Kongo liaudies sūnaus, nuoseklaus kovotojo už respublikos laisvę ir nepriklausomybę, kovinės dvasios.

Scena iš ukrainiečių (iš Tarybų Ukrainos) šokėjų kompanijos spektaklio. Šie šokėjai kartu su simfonijos orkestru bus Toronte gegužės 25 ir 26.

Kaip Kosmonautas G. Titovas Viešėjo Niujorke

Kosmonautą majorą Germaną S. Titovą Idlewild aerouoste sutiko didžiulė minia žmonių. Tai buvo praėjusio sekmadienio vakarą. Su Titovu, kaip žinia, atvyko keletas įžymių tarybinių mokslininkų; visi jie dalyvauja svarbioje mokslininkų konferencijoje Washingtone. Atvyko ir Titovo jauna, graški žmona Tamara. Jis 27 metų amžiaus, ji — 24-rių.

Svečiai buvo apdovanoti gėlių puokštėmis.

Abudu Titovai apsistojo tarybinės atstovybės Jungtinių Tautų patalpose — Park Ave ir 68th St., Manhattane.

Bet sveičiui kosmonautui poilsio Niujorke buvo maža.

Jis norėjo pamatyti juo daugiau Niujorko miesto, o niujorkiečiai — jo. Kur tik ėjo, kur tik žengė, jaunas kosmonautas buvo apspistas žmonių.

Jis buvo užsikėlęs ir į Empire State bildingo viršūnę, ir iš ten stebėjo mūsų miestą.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U. Thant buvo pakvietęs Titovą apsilan-

Gizenga labai šiltai atsiveikino su mumis ir dar kartą paprašė papasakoti tiesą apie jo padėtį. Ši jaudinanti kelionė ir daugiau kaip valandą trukęs pasikalbėjimas su Gizenga visiškai paneigė kai kurių oficialių atstovų ir reakcinės spaudos tvirtinimus, kad Gizenga sumintas "teisėtai" ir kad "humanistiškai" elgiamasi su Kongo patriotu.

kyti pas jį, apžiūrėti Jungtinių Tautų sales, ofisus ir žemę. Ten Titovą sutiko daug JT darbuotojų; jis sakė jiems kalbą.

JAV atstovas Jungtinėse Tautose Adlai Stevensonas sakė Titovui, kad ir jis ir kiti Saugumo Tarybos nariai norėtų įsikelti į erdvę, į kosmosą. Ką apie tai Titovas manęs?

— Ar gi jūs jau sutvarkėte reikalus ant žemės? — tarė Titovas.

Savo kalboje Titovas priminė klausytojams:

— Erdvė yra tokia didelė, kad ten vietos visiems užtenka.

Jis apsilankė kai kuriose miesto įstaigose. Buvo nuvykęs ir į biržą, į Wall strytą, kur visokie mekleriai žmonių pinigais makiavoja. Priesistebėjęs, kas ten darosi, Titovas pasakė:

— Kai aš buvau erdvėje, kosmose, ten viskas buvo aišku. Čia gi nebegaliu nieko suprasti...

Kai svečias buvo užklausintas, ką jis mano apie Niujorko miestą, tai atsakė:

— Per daug gatvėse automobilių, per mažai medžių... Nežinau, ar Titovas važinėjo mūsų miesto subvėmis. Jis turėjo tai padaryti, ypačingai tomis valandomis, kai žmonės vyksta į darbą arba grįžta iš darbo. Kaip jis mūsų subvės būtų palyginęs su erdve, kuria aplėkė aplink žemę net 17 kartų?

Titovai buvo apsilankę Radio City Music Hall, taipgi matė Ukrainos šokių duotą

koncertą Metropolitan operahouseje.

Trečiadienį Titovai išlėkė į Washingtoną.

Sekmadienį Titovas turėjo susitikimą su amerikiečiu kosmonautu John H. Glenn. Jų pokalbis buvo transliuotas per radio ir televiziją.

Ns.

Laiškas iš Lietuvos

Draugas V. Čeponis, gyvenęs Manitoboj, gavo laišką nuo brolio iš Tarybų Lietuvos, kuriame, tarp kita ko, rašo:

Aš su šeima gyvenu Straigiuose. Dirbu fermoje ir jau išėjęs į pensiją. Žmona dirba namuose. Jauniausia duktė Onutė mokosi IX klasėje. Sūnus Antanas mokosi ant traktoristo. Vyresni du sūnūs plaukioja Baltijos jūroje. Vyriausias sūnus su šeima gyvena Šventezeryje. Pasistatė savo namus. Jaunesnis sūnus gavo Lenino ordiną už gerą, sąžiningą darbą. Jis dirba su traktorium nuo 1954 metų. Jaunesnė duktė dirba mokytoja nuo 1952 metų. Vyriausia duktė vedusi ir gyvena Šiaulių rajone.

Pas mus, Straigiuose, dabar yra įrengta ir gerai dirba krautuvė. Įsteigė pašta plento ir ruošia pavasariui pro mus vesti asfaltuotą kelią nuo Seirijų iki Lazdijų. Nuo Kauno per Alytų iki

Lazdijų jau išasfaltuotas...

Pas mus kolūkiečiai, jei tik nori, važinėja motociklu, o dviračiai jau išeina iš rikiuotės. Kolūkiečius dažnai matysi važinėjant nuosavomis lengvomis mašinomis Volga markės. Bendrai, gyvenimas mūsų geras. Nieko netrūksta. Jeigu reikia važiuoti į Lazdijus, tai pro mus kursuoja 12 autobusų į dieną. Tai pėsti nevaikščiojam niekur.

LANKESI KINIOJE

HONG KONG. — Toronto universiteto galva Dr. Claude Bissell ir Kanados Universitetų Foundation direktorius G. C. Andrew lankėsi Kinijoje. Jie ten išbuvo tris savaites.

Kalbėdamas į reporterius, jis pasakė, kad Kinijai reikalinga užsienio pagalba.

Jie laike savo buvimo nepastebėję kariuomenės. Jie esą įsitikinę, kad Kinija nesirengia kariniams žygiams.

MASKVA. — Tarp užsieniečių Lenino Taikos dovaną gavo ispanas piešėjas Pablo Picasso, Ganos prezidentas K. Nkrumah, Čilės universiteto profesorius Olga Poblete de Espinosa, poetas iš Pakistano Faiz Ahmad Faiz, Vengrijos prezidentas Istvan Dobi, ir dar eilė kitų.

Lenino Taikos dovaną pinigais yra 10,000 rublių, arba \$11,000.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui centas nebereikia primokėti. Ukrainiska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTO: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių. Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Deputatai, Atstovaujantieji Lietuvių Tautai, Išrinkti Šiais Metais

Vincas Adomavičius, Kap-
suko rajono Černiachovskio
vardo kolūkio pirmininkas.

V. Baltrušaitis, šaltkalvis.

Stasė Čepienė, Panevėžio
linų kombinato audėja.

P. Čepulis, Pasvalio rajo-
no Lenino vardo kolūkio
pirmininkas.

Aleksandras Drobnyš,
Valstybinės plano komisijos
pirmininkas.

Leokadija Diržinskaitė,
LTSR Ministrų Tarybos Pir-
mininko pavaduotoja.

P. Jefimovas, Tarybinės
Armijos ir Karinio Jūrų lai-
vyno Vyriausiosios politinės
valdybos viršininko pirmasis
pavaduotojas.

Antanas Gabalis, Akme-
nės gamyklos ekskavatori-
ninkas.

Jeronimas Gaidimauskas,
Kupiškio rajono "Alizavos"
kolūkio traktorinės brigados
brigadininkas.

Stasys Gečas, silutės ra-
jono "Gorainių" kolūkio pir-
mininkas.

baigė Dudlauskas.
Laukiamasis vėl sugriau-
dė nuo judko.

— O dabar, draugai, prie-
eisme prie rimtesnių daly-
kų. Tuoju prasideda biuro
posėdis, — pasakė Sokavi-
čius ir dingo už sekretoriaus
kabineto durų!

Atėjo ir iškilmingoji va-
landa. Dingo jumoras, kiek-
vienas savotiškai jaudino-
mės.

— Prašau draugą Bakutį,
— staiga išgirdau savo pa-
vardę ir krūptelėjau.

Ižengus į nedidutį partijos
komiteto sekretoriaus kabi-
netą, mane sutiko šilti biuro
narių žvilgsniai. Atsisėdau į
pasiūlytą kėdę, jutau, kaip
drėgsta delnai, o smilkinuo-
se neramiai tvinkčioja krau-
jas. Smarkiai jaudinausi.

Štai ir atėjo ta diena, apie
kurią kadaise, dar partiza-
navimo dienomis, kalbėjo
Kutka:

— Ateis laikas, Jonuk, su-
sirinksime oficialiai ir pakal-
bėsime apie mūsų nuveiktą
darbą pogrindyje, tuomet iš-
kilmingai patvirtinsime tave
partijos nariu. O dabar lai-
kyk save komunistu ir šį
garbingą vardą pateisink
darbais ir žygiais.

Daug karas pareikalavo iš
mūsų, tačiau šiandien drą-
siai galiu žiūrėti biuro na-

riams į akis: savo komjau-
nuolišką, vėliau komunisto
pareigą atlikau.

Partijos apskrities komi-
teto sekretorius Kutka trum-
pai papasakojo, kaip aš va-
dovavau pogrindinei kom-
jaunimo organizacijai apsk-
irtyje.

— Siūlau patvirtinti drau-
go Bakučio priėmimą į Partiją,
— užbaigė jis.

Biuras vienbalsiai patvir-
tino.

Partizaniška Kutkos ran-
ka suspaudė manąją lygiai
taip, kaip prieš keletą metų,
įteikdamas man komjauni-
mo bilietą, ją spaudė drg.
Matiukas.

"Šis bilietas, jei būsi jo
vertas, nuves tave į šlovin-
gosios Komunistų partijos
eiles", — prisiminiau jo žo-
džius. Komjaunimas vedė
mane darbo ir kovos keliu.
Sunkus buvo tas kelias, pa-
vojais ir kovomis nusėtas,
draugų krauju ir artimųjų
ašaromis aplaistytas. Juo
ėjau per liepsnojančią žemę,
jis atvedė mane kartu su vi-
sa liaudimi į pergalę ir veda
į naujas kovas, į naujus žy-
gius.

PARYŽIUS. — Francijos
policija suėmė Andre Canal,
civilinį slaptosios armijos ly-
derį, persirengusį į namų
dažytoją.

Nina Debrina, Vilniaus
"Žalgirio" staklių gamyklos
meistrė.

Genovaitė Karalienė, Kau-
no "Drobės" fabriko audėja.

Marija Kerienė, Šiaulių
"Elnio" kombinato rantų
prisiuvėja.

Felicija Kasarauskienė,
Šiaulių rajono aštuonmetės
mokyklos mokytoja.

Povilas Kulvietis, Lietu-
vos TSR Liaudies ūkio tary-
bos pirmininkas.

Ksaveras Kairys, Lietuvos
TSR Ministrų Tarybos Pir-
mininko pavaduotojas.

Tėvų žiniai

TORONTO. — Ukrainų Vaikų Kempės Komitetas ruošiasi atidaryti vaikų kempę vaikų kolonijoj Palermoj. Kabinai pertaisomi, valomi, kad būtų patogesni. Bus įrengti nauji toiletai su sinkais ir prausyklomis.

Tuo pat laiku organizuojama programa dėl vaikų aktyvumo, kad vaikai būtų linksmi ir mankstintys. Ruošiami atitinkami vaikų prižiūrėtojai.

Vaikų kolonija atsidarys liepos 1 ir tęsis iki rugpjūčio 26. Mokestis 15 dolerių į savaitę vaikams nuo 6 iki 11 metų amžiaus, 16 dolerių nuo 12 iki 16 metų amžiaus.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į Ukrainian Children's Camp Committee, c-o 300 Bathurst St., Toronto 2B, Ont.

TCCC

NEMATĖ NEI DIEVO, NEI JO ANGELŲ

SEATTLE. — Germašas Titovas, TSRS astronautas, kuris čia lankosi su JAV astronautu John Glennu, užklaustas atsakė, kad jis nepastebėjo nei dievo, nei angelų laike savo kelionės apie Žemę.

Jis apskrido Žemę erdvėje net 17 kartų, bet nieko panašaus nepastebėjęs.

Jis taipgi sakė, kad pagaminti erdvės laivus nepadėjusi jokia dieviška ranka, juos padarę tarybiniai žmonės.

WINDSOR, ONT.

Sūnų - Dukterų Pašalpinės Draugijos 10 kuopa rengia

Šokius

Šeštadienį, Gegužės 12 d.

Rusų bažnytinėj svetainėj
Kampas Drouillard Rd. ir Metcalfe St.

Šokiams grieš smagi muzika ir apart to bus gausus bufetas su įvairiais gėrimais.

Kviečiame visus Windsor - Detroito ir apylinkės lietuvius-es atsilankyti į šį parengimėlį ir draugėje praleisti smagiai laiką.

Parengimų komitetas

Streikai Paseno?

Ne tik pramonininkų, bet darbininkų ginklas. Visuo-
jau ir "darbininkų" lyderiai pradeda vis dažniau išsireikšti, kad streikai yra jau pasenęs būdas siekti darbininkų padėties pagerinimo. Aną dieną taip prakalbėjo ir Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas.

Ar yra koks kitas būdas, kuris galėtų užimti streiko vietą? Kol kas nėra.

Išaugimas unijų, tiesa, žymiai sutvirtino darbininkų poziciją. Taip pat dabar jau ir fabrikantai kitaip atsineša į darbininkus. Yra specialūs ir valdiški organai, vadinami tarpininkavimo, taikymo organais. Bet visa tai nepašalina streiko.

Streikas niekad nebuvo ir nėra pirmas ir vienintelis

darbininko ginklas. Visuomet unijos veda derybas su samdytojais. Kartais užtrunka pusę metų ir daugiau. Reikalas perduodamas valdiškiems organams, kurie išneša savo sprendimą. Bet dažnai samdytojai atsisako net ir valdiško organo rekomendacijas primti. Ką tuomet darbininkai turi daryti? Streikas belieka vienintelis išėjimas.

Dažnai atsitinka, kad ir streikas nieko nepadedą. Bet čia ne paties streiko kaltė. Tai pačių darbininkų. Kuomet nemaža dalis darbininkų grįžta į darbą arba net visai neina į streiką, aišku, kompanijos gali tęsti darbą ir streiką lauzyti. Be abejonės, atsiranda skebų ir iš pašalinių, kurie nėra toj įmonėj dirbę. Stoka darbo žmonių solidarumo būna atsakomyje už streiko nepasisekimą. Dėl skebų lindimo į darbą įvyksta ir nesuspėjusių ir susikirtimų.

Streikas paliks darbininko ginklas tol, kol kapitalizmas egzistuos. Tai paskutinis

darbininko ginklas, kada niekas kitas nepadedą.

Religinės Skerdynės

Pranešimai iš Pakistano sako, kad per muzulmonų ir hindų susikirtimą Vakariniame Bengalyje, Malda distrikte, buvę užmušta apie 1,000 asmenų. Apie tai pasakoja pabėgėliai iš to distrikto, pasiekę Pakistaną.

Skerdynės prasidėjusios iš visiškai nereikšmingo įvykio:

Gazole kaime, Malda distrikte, kovo 22 dieną hindai apvaikščiojo savo Holi šventę. Pagal jų religinius papročius, per tą šventę hindai sumaišą su vandeniu spalvotus miltus ir apipilą praeivius. Tai esąs senas hindų vaisingumo apvaikščiojimas, susirišęs su pavasariu.

Hindai, sužinia ar ne, apipylė šiuo dažytu vandeniu ir praeinančius muzulmonus, kuriems tas nepatikė ir jie pasipriešinę. Iš to ir prasidėjusios kautynės ir skerdynės. Muzulmonai, būdami mažumoj, aišku, neatsilaikė.

Pabėgėliai sako, kad hindai ne tik žiauriausiai žudė muzulmonus, bet ir žaginę moteris ir merginas. Hindų gaujos puolusios muzulmonus naktį, tamsoje, šaukdami savo patriotinius šūkius, mušdami bubnais.

Plunksnakotis Vietoj Svarstyklių

Šios rūšies plunksnaočiai, pasirodę Vakarų Vokietijoje-

S. HUROK presents
FIRST TIME IN AMERICA!
THE HAIR RAISING
UKRAINIAN
DANCE COMPANY
100 DANCERS & SYMPH. ORCH.

Direktorius: Paul Virsky
MAPLE LEAF GARDENS

Gegužės 25 ir 26

ir Matinee geg. 26

Įžanga: Boxes \$6.00; Blues \$5.00; Greens \$4.00; Greys \$2.00. Matinee: \$4.50, \$3.50, \$2.50, \$1.50.

Tikiety galima gauti: King Edward, Royal York, Moody's Book Shop, 72 Gerard St. W., Troyka ir Ukrainiska Knyha.

Hamilton: Maple Leaf ir Connaught agentūrose.

je, jau spėjo pasiekti Angliją ir kitus kraštus.

Iš pažiūros plunksnakotis niekuo nesiskiria nuo įprastinio plunksnaočio. Jis turi tokią pat plunksną, rezervuarą rašalui. Tačiau, paėmus kotelį už garo, jis pavirsta mažytėmis svarstyklėmis. Įspraudus tarp laikiklio ir kotelio voką su laišku, išsitempia spyrouklė, prilaikanti vidinį rašalo rezervuarą ir pasirodo skaičiai, parodantieji, kiek gramų sveria laiškas. Juo galima sverti iki 50 g svorio laiškus.

Palaikykit Tuos Biznierių, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSE

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Aklų ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antrad., Ktv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6100
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto